

Tăriceanu a reînviat politica dictatorială

Guvernul a anulat majorarea salarială de 50%

Anul VII • nr. 37 • noiembrie 2008 • 3 RON

EDUCAȚIE ȘI ATITUDINE

ȘCOALA

românească

Singura revistă care spune lucrurilor pe nume

Director fondator: Cătălin Croitoru

www.scoalaromaneasca.ro

Redactor-șef: Dragoș Constantin Neacșu

Comisia prezidențială pentru educației a elaborat prima strategie de după revoluție privind învățământul și cercetarea pe care a supus-o dezbaterii publice. Documentul, însușit de președintele Băsescu, prevede reformarea din temelii a sistemului educațional și are la bază propunerile venite de la mai multe partide politice și organizații sindicale. Pentru ca fiecare dintre cititorii revistei să cunoască în amănunt prevederile strategiei am hotărât să publicăm textul integral.

EDUCAȚIE și CERCETĂRE pentru societatea cunoașterii

Un colț de optimism

Cu ani în urmă – în 1977 – proaspătă absolventă a liceului pedagogic din Bacău, pășeam cu emoție în realitatea învățământului românesc. Era cu totul alta decât visam. Școala, o clădire din paianță, veche, cu săli de clasă mari, austere și cu pereți strâmbi, cu încălzire pe lemne, într-un „Godin“ care mai mult afuma decât încălzea, a fost primul duș rece pe care l-am primit după absolvire.

După mai multe dușuri reci primite de-a lungul vieții, visul din tinerețe a reapărut când am ajuns, în 2005, la Școala cu clasele I-VIII din Dumbrăvița, județul Timiș. Aici am descoperit școala pe care am visat-o: spații modernizate sau nou construite, mobilate cu gust și practic (module, dulapuri personalizate pentru elevi, dulap pentru învățător/diriginte, calculator și televizor în clasă, CD-player, materiale didactice noi), sală de sport și încălzire centrală, flori la fiecare fereastră exterioară a școlii. Mai mult, sisteme de supraveghere video în școală și în curte – o curte-parc superbă – bibliotecă, cabinete de info și... închei aici pentru a nu fi învidiată prea tare, dacă asta nu s-a întâmplat deja!

Cum să nu muncești cu drag și dăruire într-un asemenea loc?

Un alt loc (Miercurea-Ciuc, via Timișoara), o altă absolventă (U.V.T., Facultatea de Matematică – 1996), un alt vis, nu măreț, un vis timid mai degrabă: să devin un bun profesor! Cu acest gând am ajuns, în toamna lui 1996, la... Dumbrăvița.

Am găsit o școală mică, veche, construită de aproape un veac, cu pereții roși de timp, cu elevi puțini, cu mobilier vechi, fără încălzire centrală și sală de sport. Toate acestea doar la o aruncătură de băț de Timișoara. Tendința de scădere a numărului de elevi era evidentă

mai ales că orașul, aflat la doar 5 km, atrăgea ca un magnet deopotrivă pe părinți și pe copii. În asemenea condiții credeam că visul meu și munca mea se vor prăbuși odată cu școala.

Dar, ca în basm, am avut norocul să fiu într-un loc în care munca mea și a colegilor mei să fie remarcată și apreciată de un om care a văzut și

a vrut să investească în viitorul comunei: copiii – capitalul uman.

În scurt timp, a început reabilitarea totală a construcției vechi: au apărut termopanele, mobilierul nou, cabinetele de informatică, încălzirea centrală, camerele video, biblioteca... A fost amenajată curtea-parc.

Cheltuielile pentru toate acestea au fost suportate în întregime de Consiliul Local și Primăria Dumbrăvița.

După aceste schimbări (septembrie 2005), cele două vise, cele două drumuri s-au întâlnit. Deveneau un singur drum și o realitate: activitatea în aceeași instituție și urmărirea aceluiași scop: formarea viitorilor oameni ai Dumbrăviței.

Munca de calitate și reabilitarea spațiilor școlare au dus la stoparea scăderii numărului de elevi, iar în anii următori s-a constatat o creștere „explozivă“, fapt care a determinat extinderea spațiului școlar. Astfel, în perioada mai 2006-septembrie 2007 s-a ridicat o nouă clădire (P + 2 + M), cu 15 săli de clasă, cu dotări și utilități moderne. Lucrarea a fost finanțată atât de Consiliul Local Dumbrăvița, cât și de MEEdCT.

Nu am dezvăluit aici oferta școlii. Păstrăm asul în mânecă și vă invităm pe dumneavoastră să-l descoperiți. Porțile școlii noastre sunt deschise!

Autoarele acestor rânduri mulțumesc celui care a reușit să dea viață viselor tuturor – elevi, părinți, profesori – primarul de patru stele, de 15 ani în funcție, omul, ing. Szilagyi Geza.

► PROF. BENKO HAJNAL
► INST. BRĂTULESCU ELENA
ȘCOALA CU CLASELE I - VIII DUMBRĂVIȚA
JUDEȚUL TIMIȘ

Primum la redacție!

Subsemnata Dumitrescu Mariana, cadru didactic la Școala de Muzică și Arte Plastice „V. Karpis“, Giurgiu, reprezentant sindical al Sindicatului Învățământ Giurgiu, afiliat FEN pe municipiul Giurgiu, vă aduc la cunoștință următoarele:

1. în septembrie a.c., dl Profesor Stan Ion a aruncat din secretariatul școlii fără motivație revistele de informare sindicală FEN pe care le-am pus la dispoziția tuturor colegilor (pentru a studia aspecte legislative și problematica legislativă specifică învățământului, nu cu intenție de prozelitism sindical)

2. în ultimii 2 ani de când sunt reprezentantul sindical al sindicatului sus menționat, mă denigreză în fața colectivului pentru această activitate și pentru cea profesională, în ciuda

numeroaselor premii pe care le-am obținut cu elevii în concursuri la interpretare pianistică (sunt profesor de pian).

3. din cauza atmosferei create de dl. Stan Ion, multe cadre didactice au renunțat să adere la FEN pentru a evita discuțiile contradictorii cu el.

Față de cele menționate mai sus vă rog dispuneți în conformitate cu legislația în vigoare, măsurile necesare.

Nota redacției: „În condițiile în care domnul Stan Ion nu va înceta orice acțiune de denigrare și de împiedicare a liberului exercițiu sindical, FEN va fi nevoită să apela la orice acțiune permisă de lege pentru apărarea libertății sindicale“, a declarat Alexandra Ichim, consilier juridic FEN.

PREMIANT

TRAIAN BĂSESCU

Președintele Băsescu a promulgat legea de majorare a salariilor profesorilor, arătând în același timp că nu se creează o criză economică din această cauză.

REPETENT

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Premierul Tăriceanu a dat o ordonanță de urgență prin care a blocat un act normativ votat de Parlament, avizat favorabil de Curtea Constituțională și promulgat de președinte, considerându-se deasupra legilor românești.

ȘCOALA
românească

Str. Justiției nr. 65,
Sector 4, București

Tel.: 021/337.11.40; 021/337.11.85

Fax: 021/337.01.17

Director fondator
Cătălin Croitoru
(catalin@scoalaromaneasca.ro)

Redactor-șef:
Dragoș Constantin Neacșu
(redactia@scoalaromaneasca.ro)

Senior editor:
Constantin Ciosu
(sindicat@scoalaromaneasca.ro)

Publicitate:
0722.575.477
(comercial@scoalaromaneasca.ro)

DTP:
OPD
(art@opd.ro)

Tipar:
SC Safo Prod SA – Grupul de
Presă și Tipografie Romprint
Str. Piața Presei Libere nr. 1,
Sector 1, tel.: 224.27.90,
e-mail: costel.danciu@xnet.ro

Publicația în curs de auditare BRAT
ISSN 1453 – 7842

PRECIZARE: Autorul răspunde din punct de vedere juridic pentru conținutul articolului. De asemenea, agențiile de presă și personalitățile citate poartă integral răspunderea afirmațiilor conținute în textul preluat și difuzat.

SAM dăunează grav...

Anul trecut, bătrânul Grup Școlar Industrial de Marină din Galați sărbătorea, fără prea multe motive de bucurie, prima promoție de SAM (Școală de Arte și Meserii) din istoria post-decembriștă a unității de învățământ. Spuneam că au făcut-o fără prea multe motive de laudă pentru că gândul cadrelor didactice, dar în special al celor care se ocupă de practica elevilor, era încă la perioada fastă de dinaintea de 1997, și, de ce nu, la perioada de dinaintea de 1990, când liceul scotea marinari de „clasă” pe ruta scurtă de 4 ani de liceu. „Până în 1997, era practic învățământ liceal de zi și școală profesională. Din 1997 și până în 2001, la apariția școlilor de arte și meserii, am făcut un învățământ adiacent transportului. Prin schimbarea sistemului de învățământ, din 2001 încocoace nu ne mai regăsim decât la SAM; la liceu de 4 ani nu mai există specializări pentru noi. Deci doar la sistemul de 2+1+2, unde primii doi ani sunt de Școală de Arte și Meserii, al 3-lea este anul de completare iar ultimii doi sunt de liceu”, spune directorul adjunct al Liceului de Marină, Dima Istrate. Și ca informația să fie completă, vă vom spune exact și care sunt cele 3 tipuri de clase care sunt acum la Liceul de Marină din Galați, pe niveluri de pregătire:

1. Nivel I (primii doi ani de SAM) – lucrător în marină, nivel II (anul de completare) – marinar, nivel III (ultimii doi ani de liceu) – tehnician în transporturi.

2. Nivel I – lucrător în mecanică de motoare, nivel II – motorist nave, nivel III – tehnician transporturi.

3. Nivel I – lucrător în electrotehnică, nivel II – electrician nave, nivel III – tehnician electronist.

Până acum câțiva ani a mai fost o specializare de bază, cea de electromecanic, dar care a dispărut pentru că nu mai era căutată. Deși nu au lăsat să se înțeleagă acest lucru foarte clar, profesorii și maiștrii de la Liceul de Marină sunt nemulțumiți în special de calitatea elevilor care aspiră la titlul de marinar. „Când eu am niște lapte și-l smântânesc de rămâne doar zerul, mai pot eu scoate unt din acel zer?”, se întreabă retoric comandantul navei-școală „Steaua Polară”, Ion Coclează. Directorul Dima Istrate este puțin mai temperat: „Din 2001, suntem pe ruta progresivă. Sincer să fiu, personal nu fac deosebire între ruta progresivă și liceu. Dar trebuie înțeles faptul că, în acest moment, singura modalitate de a te face marinar este să vii pe ruta progresivă”, este de părere directorul adjunct, în vreme ce directorul Maria Bleoancă este nemulțumită mai mult de disciplina elevilor. „Întâmpinăm unele greutăți cu cei care sunt în primii doi ani obligatorii, în special probleme de disciplină, însă reușim să-i determinăm să respecte regulamentele. Cei care nu reușesc, fie repetă anul, fie se transferă la alt liceu”, spune Maria Bleoancă. Și, ca să fim și mai clari asupra acestei probleme, am aruncat o privire asupra promovabilității la SAM. Nu ne-a arătat prea multe: promovabilitatea în anul școlar 2007-2008 a fost destul de mare și nu a coborât sub 92,92%. În schimb,

problema este că pe traseu s-au pierdut cam jumătate dintre elevi. Dacă în 2002 au pornit la drum 7 clase la SAM, în 2007 au terminat efectiv școala doar 4. Nu este exclus ca pe parcursul celor 5 ani de școală să apară și unii factori care să-i influențeze pe tineri să renunțe la cursuri. Ar putea fi și cazul carnetului de sănătate, care de multe ori nu este procurat de elevi și astfel ei sunt descalificați. „Ca să meargă mai departe, în anul de completare, și să obțină carnet de marinar, tinerii de la Marină trebuie să-și facă un carnet de sănătate, care este eliberat de policlinica CFR. Este o cerință a Autorității Navale Române. Pentru acest carnet, elevii ar trebui să plătească 150 de lei noi. Mulți dintre elevi nu cer acest carnet”, spune directorul Maria Bleoancă. În plus, ar mai putea fi gândul că la finalul celor 5 ani de școală, pentru a deveni marinari cu acte în regulă, absolvenții trebuie să mai susțină un examen. „Legislația în domeniul naval impune, indiferent de forma de școlarizare, o atestare din partea autorității navale. Până în 1990, diplomele erau recunoscute din oficiu, alături de diploma de bacalaureat se obținea și un certificat de competențe. El se ducea, de exemplu, la Navrom, se angaja și în interval de un an trebuia să dea un examen. Practic, el își făcea stagiul și în termen de 1 an își dădea definitivatul. După 1990 autoritatea navală a adaptat legislația la cea internațională și, indiferent de școală, este obligat să dea un examen”, spune Dima Istrate.

Unde-s diferențele?!

L-am întrebat pe comandantul navei școală „Steaua Polară” unde sunt diferențele între clasele de liceu de acum 10 ani și cele de SAM de acum. „Eu constat niște diferențe. În anii '80, dacă intrai într-o clasă riscai să pleci de acolo cu dureri de cap din cauza avalanșelor de întrebări. Acum stai o oră într-o clasă și pleci cu dureri de cap din cauza telefoanelor. Pe vremuri, aveam o scanare a sănătății

candidaților. Elevul trebuia să aibă un aviz la intrare în școală care să spună dacă este apt sau nu de navigație. Acel aviz îl dădea Autoritatea Navală și Inspectoratul de Navigație Civilă. După Revoluție s-a urmărit mai mult realizarea unui plan de școlarizare. Nu contează cum, important este să facem planul. Viața a demonstrat că vechiul sistem a dat și niște rezultate. Sunt oameni care au ajuns nume grele în domeniu”, spune Ion Coclează. În toată această vreme, constantele din marină rămân aceleași și nu se vor schimba niciodată: Dunărea, vapoarele, care au tot o prova și o pupa, și tot pe „Principiul lui Arhimede” plutesc, ca să nu mai vorbim că manevrele de acostare sau de plecare rămân aceleași. „Situația este următoarea: în momentul în care tu, elev, ai pătruns aici, ești oare apt să acumulezi toată cantitatea de informații, s-o dai mai departe, să ai posibilitatea să faci conexiuni? Pentru că activitatea de navigație nu înseamnă a te urca la volanul unui autovehicul performant. Activitatea de navigație este mult mai complexă,

nu, dar cele mai multe pe care nu le știau erau chestiuni importante. De exemplu, a întrebat în plenul clasei de ce plutește o navă și nu putut să-i răspundă nimeni. Când le-a spus că se poate câștiga ușor 1.000 de euro în această meserie, s-a făcut liniște și mulți dintre ei au început să se gândească mai mult la materiile de la școală.

din cauza faptului că accesul în școala de arte și meserii se face pentru elevii care nu au putut să ia capacitatea sau testele naționale. Să fie oare lipsa de motivație? Atunci a luat la analizat o clasă, un soi de clasă-pilot și a analizat partea practică. În plenul clasei puncta anumite lucruri legate de marinărie ca să vadă dacă elevii sunt în temă. Pe unele le știau, pe altele

Fără discuție, învățământul înseamnă bani. Undeva, un economist face un calcul: cât costă un copil de liceu teoretic? La Liceul de Marină, nu-i chiar așa. „Învățământul nostru este unul scump. Nu-i o tablă și o cretă, care se cumpără din fondul școlii. Și, ca să vă demonstrez cât de interesant a devenit acest învățământ, o să vă spun un caz real. Într-un an normal, înainte de Revoluție, pentru nava-școală Steaua Polară se alocau 350-400 de tone de motorină. Prima alocație de combustibil pentru 1990 a fost de 800 de... litri. Ei probabil au crezut că este vorba despre vreun Aro”, povestește Ion Coclează. În 1991, acesta făcut un voiaj până în Austria și a văzut că, de la Cernavodă încolo, comenzile pe apă se dau în limba germană. Ca să nu mai vorbim de faptul că cele mai bune hărți sunt editate în limba germană. Când s-a întors în Galați, le-a spus celor de la liceu că ar fi bine să introducă în programă limba germană. Nici azi nu s-a introdus!

Ce-i de făcut?

Comandantul navei Steaua Polară spune că Grupul Școlar Industrial de Marină trebuie neapărat să fie printre licee. „Ceea ce au reușit cu liceul CFR din Brașov aducându-l de la SAM la colegiu tehnic de transporturi trebuie să se întâmple și cu liceul nostru. Trebuie făcută o analiză. Totul trebuie să nu plece de la o afirma-

ție, falsă în cazul nostru, potrivit căreia învățământul este un corespondent al cererii de forță de muncă de pe piața locală. Dacă era vorba despre cererea de forță de muncă din Galați, desființăm de mult liceul. Cei mai mulți angajatori sunt din afara Galațiului și chiar din afara țării”, mai spune Ion Coclează. De altfel, directorul adjunct Dima Istrate spune că vrea să facă un memoriu la minister și să ceară reintroducerea Liceului de Marină în circuitul liceelor. „Ca noutate, am vorbit cu colegii mei de la celelalte licee de marină din țară și vrem ca în 2009 să facem un memoriu către Ministerul Educației și către cel al Transporturilor și să le cerem ca transporturile marine să fie incluse în sistemul 2 plus 2, pe ruta directă”, spune Dima Istrate care este însă sceptic în privința șanselor de reușită a acestui demers.

► **BOGDAN NISTOR**

Pentru sugestii și reclamații:
bogdan.nistor@rtvmedia.ro

Manifest pentru demnitatea profesorilor

Ultimele săptămâni au adus în atenția opiniei publice profesorii, mai mult decât toate scandalurile de la examene, grevele și manifestările sindicale. Toate posturile de radio și televiziune, toate ziarele au făcut emisiuni, articole, dezbateri cu și despre profesori. După ce ani întregi profesorii au fost tratați ca o categorie socială inferioară, evidențiindu-se întotdeauna incompetența sau lipsurile lor și evitându-se cu obstinație cazurile în care aceștia își făceau datoria sau, mai mult își făceau meseria cu suflet, în ultimul timp ei au ajuns în prim-planul vieții publice. Și nu pentru că – mai bine mai târziu decât niciodată – ceilalți, și mai ales guvernanții și politicienii, și-ar fi dat seama în al doisprezecelea ceas că educația stă la baza civilizației și progresului unui popor, ci datorită legii ce prevede mărirea cu 50% a salariilor profesorilor.

Nu voi comenta oportunitatea sau inoportunitatea unei astfel de legi, nici modul în care ea a fost propusă, promovată, votată și mai apoi contestată. Voi remarca doar că lipsa de unitate a viziunii politice (dacă a existat vreodată așa ceva...), amatorismul cras al guvernanților (care mai întâi votează în Parlament după care încep să dea din colț în colț când realizează că trebuie să renunțe la anumite socoteli electorale) și comunicarea defectuoasă între actorii acestei melodrame (guvern, președinte, factori de decizie în educație, sindicatele din învățământ și celelalte categorii de bugetari) au dus la crearea unei situații mai mult decât umiltoare pentru cadrele didactice. Cele care niciodată nu au dus la bun sfârșit nicio grevă, chiar și atunci când cuțitul le ajunsese la os, cele care niciodată n-au blocat examenele sau n-au înghețat anul școlar, gândindu-se în primul rând la elevi și la părinți și, mai apoi, la interesul propriu. Cadrele didactice, de la care s-a cerut întotdeauna înțelegere, făcându-se apel, mai mult sau mai puțin, la nivelul dumnealor de cultură, de educație etc.

Legea aceasta încearcă să spele conștiința și să dea iluzia că în ultimii patru ani s-a făcut ceva pentru învățământ. De fapt nu este decât izbucnirea unui vulcan care oricum ar fi erupt, doar că se încearcă evitarea jeturilor de lavă prin deschiderea unei supape prin care să „fâsâie” ușurel nemulțumirile și neîmplinirile... Nimeni, în afara celor veniți din interiorul

sistemului, nu a spus verde în față adevărul: nu mai vine nimeni să muncească în sistemul de învățământ, resursele umane sunt din ce în ce mai puține și mai slab pregătite, dacă nu chiar total nepregătite pentru această meserie, de care, nu cu patetism, ci logic vorbind, depinde chiar viitorul țării. S-a încercat o cumpărare a rămânării profesorilor pe posturi, pentru că, în acest an, situația ocupării catedrelor cu personal calificat a fost mai nefericită ca oricând. S-a încercat o „târguială” cu puternic iz electoral, doar că extrem de prost gândită, pusă în practică și gestionată social. Și cei care trag ponoasele nu sunt decât profesorii, care se aleg și cu înjurături din partea tuturor, și cu punga goală, și umiliți...

Profesorii se simt o mare masă de manevră electorală, batjocorită și desconsiderată de chiar cei pe care odinioară, nu i-au sancționat la vreme pentru chiul, lene și nemuncă. Nu vrem decât să fim lăsați să ne facem meseria și să putem trăi decent, fără a mai simți apelativul de „profesor” cu iz peiorativ.

Ce-ar fi, domnilor guvernanți, dacă într-o zi, sătui de panglicăriele dumneavoastră electorale, de focurile de artificii ale declarațiilor patetice, profesorii, în liniște și demnitate, și-ar da demisia în masă? Ce-ar fi dacă zeci de mii de profesori v-ar anunța brusc că de mâine vor părăsi catedra, lăsându-vă pe domniile dumneavoastră, atât de pricepute în toate domeniile să vă descurcați cu milioanele de copii?

► PROF. CORINA DUMITRU

BOLILE profesionale ale dascălilor

Numărul bolilor profesionale declarate și înregistrate de specialiștii în medicina muncii este din ce în ce mai mic, dar se observă o mare diferență între acesta și numărul pacienților din unitățile medicale ce suferă de boli a căror cauză este locul de muncă.

Acest lucru se datorează faptului că multe dintre boli nu sunt recunoscute ca fiind profesionale, deși cauza lor derivă din condițiile în care angajații își desfășoară activitatea.

În Legea protecției muncii nr.90/1996, republicată în 2001, bolile profesionale sunt definite ca afecțiunile care se produc ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzate de factori nocivi fizici, chimici sau biologici, caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitaarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă.

Suprasolicitaarea sau epuizarea despre care se amintește a fost introdusă sub denumirea de BURNOUT în America în anii 1970 de Herbert J. Freudenberger, ea reprezintă un stres profesional întâlnit la profesiunile sociale prin care se ajută diferite persoane, cum ar fi profesorii ce ajută la educarea elevilor.

La profesori, această suprasolicitaare se datorează unor factori cum ar fi: modificarea imaginii profesorului din cea prestigioasă, plină de considerație și respect în exercitarea în prezent mai mult a funcției de instrucție, supraveghere și antrenare a elevilor; cultura pe care dorește să o transmită elevilor este inspirată din modele și valori ideale, ceea ce contrazice cultura de masă predominantă de consumism; pe lângă educarea elevilor, profesorul trebuie să rezolve și problemele psihologice, relaționale și familiale ale acestora; comportamentul din ce în ce mai agresiv, indisciplinat și ostil al elevilor; modul în care profesorii sunt tratați de instituțiile statului.

Din păcate, efectele suprasolicitaării au costuri mari atât pentru angajați cât și pentru angajatori, dar, din fericire, acestea pot fi prevenite prin crearea unui mediu în instituțiile școlare care să ajute la relaxarea și detensiunea profesorilor în timpul pauzelor.

Ne-am obișnuit să stăm non-stop cu ochii în hârtii la locul de muncă, fără să cerem angajatului momente de repaus în care, într-adevăr, să ne reîncărcăm bateriile, și astfel și angajatorul ne privește ca pe un robot care poate munci fără întrerupere cu aceeași performanță. Un exemplu concludent de gândire greșită a unui director de unitate școlară este când acesta vede în cancelarie cărți, reviste care nu țin de învățământ și remarcă faptul că acestea nu au ce căuta aici. Dimpotrivă acele materiale nu erau acolo pentru ca oamenii au citit totul în materie de învățământ și sunt adevărați specialiști, ci datorită faptului că aceștia simt nevoia de o pauză în care să nu se mai gândească la muncă și să se relaxeze citind altceva.

Metoda cea mai bună de relaxare este transpunerea într-o altă lume, atât fizică, vacanță cât și virtuală, citind despre altceva decât ceea ce vedem zilnic, ascultând o muzică care ne duce cu gândul în altă parte, vizionând un film realizat într-o altă țară.

În Contractul colectiv de muncă, la capitolul 3 - „Sănătatea și securitatea în muncă”, art.37, se vorbește despre „prevenirea și diminuarea stresului la locul de muncă”, dar în realitate nu se prevede în nicio lege obligații angajatorului și sancțiuni referitoare la stres.

Suprasolicitaarea sau stresul sunt recunoscute oficial, dar ignorate atât de angajați cât și de angajatori. Angajații le ignoră deoarece le este frică de faptul că, dacă își declară vreo boală, sunt dați afară sau poate nici nu știu că suferă de o boală profesională deoarece nu îi interesează cauzele bolii, iar angajatorii nu doresc cheltuieli în plus.

În România, nu există niciun sanatoriu pentru boli profesionale, iar numărul medicilor specialiști în medicina muncii este foarte mic; în medie, unui medic îi revin 15.500 pacienți/an. În 17 județe nu există medic de medicina muncii. Astfel, chiar dacă sunt depistate bolile profesionale, nu au la cine să fie declarate pentru a putea fi luate în evidențe.

Stresul la locul de muncă poate declanșa mai multe boli, cum ar fi: hipertensiune arterială, cardiopatie ischemică, afecțiuni neuropsihice (nevroze, anxietate, schizofrenie, tulburări de personalitate, modificări de dispoziție și adaptare), boli autoimune (scleroză, diabet, artrită reumatoidă, cancer, lupus).

Conform unui studiu realizat în perioada 1992-2001 în Italia, a rezultat faptul că profesorii sunt subiectul unei frecvențe a bolilor psihice de două ori mai mari față de restul angajaților, de două ori și jumătate față de personalul sanitar și de trei ori față de muncitori.

Potrivit altui studiu realizat în America, s-a demonstrat că profesorii au o rată a mortalității de două ori mai mare față de alte ocupații, datorate stresului ce afectează sistemul imunitar și duce la boli autoimune. De asemenea, deoarece vin în contact cu mulți elevi, profesorii au un risc mai crescut de a dezvolta boli infecțioase, dar și cancer.

Federația Educației Naționale a militat, și militează în continuare, pentru realizarea unui catalog cu bolile profesionale ale salariaților din învățământ, cu măsuri de protecție împotriva acestor boli, dar, din păcate, demersurile făcute la Ministerul Muncii și Protecției Sociale au fost tratate cu superficialitate de factorii responsabili.

► DIANA ALEXANDRA IONESCU

Tăriceanu a reînviat politica dictatorială

Guvernul a anulat majorarea salarială de 50%

Guvernul a transformat, în ultima lună, personalul din învățământ în cea mai hultă categorie de personal. Prin toate mijloacele posibile, Executivul condus de premierul Tăriceanu a încercat să arate că majorarea care ar fi trebuit să fie acordată personalului didactic aduce criza mondială în

România. Mai mult, primul-ministru a spus că, dacă majorarea de circa 50% s-ar aplica, atunci prețul pâinii ar crește de 5 ori. Pentru ca România să nu intre în criza imaginată doar de Tăriceanu, Guvernul a anulat majorarea salariilor personalului didactic și nu printr-o ordonanță, ci prin două.

Prima încercare eșuată de blocarea a legii de majorare s-a consumat la Curtea Constituțională. Guvernul a sperat ca Înalta Curte să declare legea neconstituțională, însă socoteala de la Palatul Victoria nu s-a potrivit cu cea de la Palatul Parlamentului, iar Curtea Constituțională a avizat favo-

rabil legea. După aceasta, premierul Tăriceanu a încercat să pună presiune pe Președintele Băsescu, care potrivit legilor în vigoare trebuie să promulge legile. Nici aici Guvernul nu a găsit un partener pentru blocarea majorării. Președintele Băsescu a promulgat legea, iar aceasta a apărut în Monitorul Oficial. După tipărirea actului normativ, Guvernul a apelat la ultima soluție, chiar dacă această soluție a dus la încălcarea tuturor legilor din România. Astfel, Executivul a dat o ordonanță de urgență pentru anularea legii. Acest demers, prin care a fost aruncat la gunoi forul legislativ din România, a fost criticat de întreaga clasă politică și societatea civilă, mai puțin de PNL.

Lupta politică

OUG a dus la inițierea de către PD-L a unei moțiuni de cenzură, dar și a unei mobilizări a parlamentarilor pentru respingerea acesteia în Parlament. După ce ordonanța de urgență a căzut în Camera Deputaților și, în aceeași zi în care Curtea Constituțională trebuia să se pronunțe asupra legalității acesteia, Guvernul a venit și a anunțat că a abrogat ordonanța printr-o alta care venea și acorda majorări de maximum 28% în două tranșe anul viitor.

Lupta sindicală

Apariția OUG a dus la un lanț de proteste și din partea sindicatelor. Astfel, în urma deciziei Consiliului Național al Federației Educației Naționale, întrunit la 31 octombrie, s-a stabilit organizarea unei greve de avertisment pe 10 noiembrie și pichetarea, în aceeași zi, a sediului Parlamentului, urmând ca începând de marți, 18 noiembrie să se declanșeze greva generală. Potrivit secretarului general al FEN, Constantin Ciosu, „din momentul în care s-a anulat legea de majorare a salariilor, niciun membru al Guvernului României nu poate să mai vorbească despre progres și despre reformă în România. Prin decizia luată, Executivul condamnă generațiile viitoare, „Tăriceanu, Olteanu și restul membrilor PNL nu doresc, de fapt, o reformă reală în Educație și nici în alt domeniu. Executivul jignește o întreagă categorie socială și încalcă legile statului de drept. Este inadmisibil să amâni o decizie a legislativului care a fost avizată favorabil de Curtea Constituțională și promulghată de președintele statului“. Federația Educației Naționale anunță că „nu va sta deoparte“, intenționând să amendeze, „prin toate mijloacele legale“, decizia Executivului.

Sindicatelor și-au asumat Strategia pentru educație elaborată la Cotroceni

Patru federații sindicale au semnat, vineri, 24 octombrie, la Palatul Cotroceni, un acord prin care își asumă strategia de modernizare a educației, elaborată de comisia prezidențială condusă de Mircea Miclea, documentul urmând a fi transmis viitorului Parlament care să o transpună în legi. Președintele Traian Băsescu a subliniat la Palatul Cotroceni, în prezența liderilor sindicali, faptul că strategia de modernizare a educației, intitulată „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii“, este o bază pentru a reforma învățământul românesc. „Cine tratează educația ca pe un element secundar, dependent de conjuncturile legate de resurse, practic se condamnă pentru viitor“, a precizat președintele.

Băsescu a arătat că strategia conține un articol separat cu privire la veniturile pe care trebuie să le aibă profesorii în scara de salarizare. „Investiția în creiere presupune în primul rând dascăli calificați. În momentul de față cine vine să le predera IT și limbă engleză copiilor? De aceea, în strategie se merge ca pe termen mediu să se ajungă cu salarizarea la media OECD“, a spus șeful statului. „Mă uitam în niște studii apărute foarte de curând și, privind la realitățile practice, am ajuns la concluzia că așa este: cea mai mare resursă a unei națiuni este resursa de creier, de inteligență. Ea reprezintă 75%. Resursele naturale, cărbune, țitei, gaze, tot ce mai e, reprezintă 25%. Și acum mi-am explicat

de ce țări fără resurse ca Japonia, ca Finlanda, au reușit să fie extrem de avansate pentru că au avut un sistem de educație performant“, le-a spus Băsescu liderilor sindicali.

Șeful statului și-a exprimat speranța că partidele politice vor agree această strategie pentru educație și a precizat că o va înainta partidelor spre semnare după alegeri, deoarece îndeplinirea acesteia presupune și o serie de acte normative și de măsuri care trebuie adoptate urgent, „inclusiv așezarea profesorului în

scara socială acolo unde îi este locul, în paralel cu creșterea performanței“, acesta fiind de fapt miezul strategiei.

Șeful statului a subliniat faptul că s-a ținut cont, în elaborarea strategiei, de toate sugestiile primite din partea organizațiilor care au decis să-și trimită punctele de vedere, dar că „asamblarea și conceptul pe fond aparțin domnului profesor Miclea“. „Îmi pare rău că nu a rezistat să fi fost ministrul Educației pentru că în mod cert eram mai departe cu reforma“, a

arătat Băsescu. Șeful statului a mai făcut o remarcă ce a stârnit amuzamentul audienței, mărturisind că nu a realizat importanța educației până când a început să participe la ședințele Consiliului European. „Nu puteți face ca mai mulți din Guvern să participe la ședințele Consiliului European?“, au întrebat, în glumă, liderii sindicali.

Pentru o mai bună informare vă prezentăm în paginile 6-13 textul integral al strategiei elaborate de Comisia prezidențială.

EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

I. PREAMBUL

Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii” se constituie ca al treilea pas dintr-un demers sistematic la care s-a angajat Președinția României. La 19 ianuarie 2007, a fost înființată Comisia Prezidențială pentru Analiza și Elaborarea Politicilor din Domeniile Educației și Cercetării, o comisie de experți care a prezentat, într-un raport făcut public la 12 iulie 2007 și intitulat „România educației, România cercetării”, diagnoza sistemului, ca și principalele soluții la problemele identificate. Pe baza raportului și a discuțiilor publice ulterioare, a fost elaborat Pactul Național pentru Educație, semnat la 5 martie 2008 de către liderii tuturor partidelor parlamentare și, ulterior, de Academia Română și reprezentanții altor 22 de organizații sindicale, studențești, asociația părinților, de alte organizații neguvernamentale interesate de bunul mers al educației și cercetării în România.

Strategia de față se întemeiază, așadar, pe două tipuri de demersuri: unul de expertiză, celălalt de angajament politic major. Știm unde suntem. Acum este momentul să spunem clar unde vrem să ajungem, ce măsuri trebuie luate și ce acțiuni trebuie întreprinse pentru a ne atinge țintele propuse.

Educația și cercetarea, oricât de nobile ar fi, nu sunt activități în sine; ele sunt mijloace prin care construim un tip de societate. Întrebarea „ce-i de făcut cu educația și cercetarea în România?” este strâns legată de o alta, și anume „ce fel de țară ne dorim?”. Strategia de față conține soluțiile operaționale, astfel încât prin educație și cercetare să construim în România o societate a cunoașterii, singura care poate aduce prosperitatea, dezvoltarea durabilă și dezvoltarea personală a fiecărui cetățean.

II. OBIECTIVE

Promovarea celor patru piloni ai societății cunoașterii – educația, cercetarea, dezvoltarea și inovarea – nu înseamnă doar susținerea prioritară a acestor activități sociale. Înseamnă, în primul rând, o nouă grilă de valori. Trebuie să facem în așa fel încât cei care învață permanent, cei care cercetează, cei care contribuie la dezvoltarea și inovarea instituțiilor sau tehnologiilor să se bucure de cel mai înalt prestigiu social. Toate măsurile și acțiunile propuse în această strategie ținesc nu numai un nou aranjament instituțional și legislativ, cât mai ales un nou angajament axiologic, o nouă ierarhie de valori care să ne scoată din debusul axiologică pe care am trăit-o după 1989. Nu putem să realizăm în România o economie și o societate a cunoașterii fără să credem în valorile lor. Asta înseamnă pentru fiecare să învețe, să se implice în dezvoltarea-inovarea instituțiilor și tehnologiilor, să cerceteze pentru a rezolva problemele complexe ale comunității în care trăim.

Obiectivul final al acestei strategii este asumarea socială, reală, a unei noi scale de valori, necesară pentru realizarea consecventă a opțiunilor ce corespund unei economii a cunoașterii. Vom reuși dacă aceste valori se vor regăsi în acțiunile noastre, nu doar în discursurile ocazionale ale mai-marilor zilei.

În baza analizelor efectuate, afirmăm că, printr-un efort susținut, până în 2015, putem și trebuie să atingem următoarele obiective specifice:

1. Situația performanțelor elevilor români la testele internaționale (PISA, PIRLS, TIMSS) în topul primelor 10 țări ale lumii;
2. Plasarea a cel puțin 3 universități românești în topul primelor 500 de universități din lume;
3. Creșterea de 5 ori a producției științifice și triplarea indicelui global de inovare, ceea ce

ne-ar permite să atingem media actuală a UE la acești indicatori;

4. Reducerea ratei de părăsire prematură a sistemului de educație sub 5% (acum este de 23,6%);

5. Eliminarea diferențelor esențiale dintre învățământul rural și cel urban, dintre oportunitățile de învățare oferite grupurilor dezavantajate (grupuri minoritare, copii cu nevoi speciale etc.) și cele oferite majorității;

6. Transformarea educației permanente într-o practică socială curentă la nivelul fiecărei instituții, publice sau private. Creșterea până la 20% a ratei de participare a adulților la educația permanentă;

7. Transformarea corpului didactic într-o elită profesională a națiunii;

8. Centrarea școlii pe nevoile beneficiarului (elevi/studenti, angajatori, comunitate);

9. Alocarea a cel puțin 7% din PIB pentru educație și cercetare și condiționarea cuantumului resurselor alocate unităților din sistem de rezultatele efectiv obținute.

Pentru a atinge aceste obiective, sunt necesare mai multe măsuri și acțiuni.

III. MĂSURI ȘI ACȚIUNI DE IMPLEMENTARE

III.A. ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

În ceea ce privește învățământul preuniversitar, avem în vedere următoarele măsuri:

1. Compatibilizarea ciclurilor de învățământ cu cerințele unei educații moderne și cu prevederile din Cadru European al calificărilor

Argumente

Studiile actuale arată că educația timpurie (inclusiv cuprinderea unei părți a ei în învățământul obligatoriu) este cea mai eficientă investiție în educație. Clasa pregătitoare obligatorie produce egalitate de șanse și echitatea oportunităților de învățare, optimizează adaptarea la cerințele școlii și îmbunătățește performanțele școlare în primele clase. Integrarea clasei a IX-a în gimnaziu este o modalitate esențială de a reduce rata abandonului școlar timpuriu, cele mai mari pierderi înregistrându-se, în prezent, la trecerea din clasa a VIII-a în clasa a IX-a. Utilizarea calculatorului a devenit o condiție esențială pentru munca și viața oricărui adult. Ca atare, achiziția competențelor de bază în utilizarea calculatorului (de nivel ECDL1-Start: „Noțiuni de bază despre tehnologia informației”, „Utilizarea computerului și organizarea fișierelor”, „Editare de text”, „Informație și comunicare”) la finalul învățământului obligatoriu devine o necesitate.

Dobândirea competențelor de nivel ECDL-Complet până la finalul liceului, indiferent de tipul acestuia, maximizează șansele absolvenților pe piața muncii și capacitatea lor de a valorifica maximal oportunitățile ulterioare de învățare. Ministerul Educației și Cercetării va asigura, în acest sens, infrastructura și echipamentele necesare, va încheia parteneriate cu centrele acreditate ECDL sau își va crea și acredita propriile centre.

Acțiuni

1.1. Legiferarea unei noi structuri a sistemului de învățământ

Statul va asigura un învățământ generalizat și gratuit timp de 13 ani, de la clasa pregătitoare până la sfârșitul liceului. Învățământul obligatoriu va cuprinde clasa pregătitoare + învățământul primar + învățământul gimnazial (inclusiv clasa a IX-a) și se va finaliza cu o Diplomă de Studii și un Certificat profesional (care să ateste nivelul 1 de calificare profesională și achiziția competențelor de utilizare a calculatorului la nivel ECDL-Start, modulele 1, 2, 3, 7 din

ECDL). Învățământul liceal (clasele X-XII) se va desfășura în trei profiluri de licee (teoretic, tehnologic și vocațional) și se va finaliza cu: a) Diplomă de absolvire a liceului b) Licență europeană de utilizare a computerului (ECDL-Complet); c) Certificat profesional (nivel 3 de calificare – numai pentru liceele tehnologice).

1.2. Formarea personalului didactic direct implicat în restructurarea ciclurilor de învățământ, în primul rând a educatoarelor/învățătorilor implicați în integrarea educației timpurii cu învățământul obligatoriu, precum și a profesorilor din școlile gimnaziale care vor avea clasa a IX-a
Termen: 2009

1.3. Luarea deciziilor administrative privind amplasarea și dotările necesare pentru clasa pregătitoare și pentru clasa a IX-a
Deciziile vor fi luate în concordanță cu condițiile locale și cu harta distribuției demografice și economico-sociale, astfel încât să fie satisfăcute toate cerințele pentru asigurarea calității, echității și eficienței sistemului.
Termen: 2009.

1.4. Constituirea consorțiilor școlare
Consortiile școlare sunt înțelegeri contractuale între unitățile școlare dintr-o arie geografică (constituite în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării). Formarea consorțiilor școlare se face cu scopul de a optimiza utilizarea infrastructurii pentru educație, a resurselor materiale și a forței de muncă. Consortiile vor permite libera circulație a

personalului în cadrul lor, pe verticală (ex. gimnazii-licee) sau pe orizontală (ex. liceu-liceu), astfel încât restructurarea ciclurilor curriculare să nu sincopeze normele didactice și accesul neîngrădit la resursele de învățare.

Termen: 2009-2011.

1.5. Dotarea tuturor școlilor cu calculatoare conectate la internet

Odată stabilită noua rețea școlară, în profil geografic și comunitar, se va proceda la dotarea completă a școlilor cu calculatoare conectate la internet și cu soft-uri educaționale capabile să ridice calitatea predării și a învățării.

Termen: 2010.

2. Reforma curriculară și a procedurilor de evaluare

Argumente

Atât cercetările actuale din științele învățării, cât și beneficiarii sistemului de învățământ, susțin centrarea curriculumului pe competențe, nu pe informații. Competențele sunt blocuri de cunoștințe, deprinderi și atitudini care optimizează rezolvarea de probleme.

Strategia precizează care sunt competențele cheie pe care trebuie să se bazeze sistemul de învățământ. Ele sunt compatibile cu competențele promovate la nivelul Uniunii Europene și asigură flexibilitatea învățării. Ținând cont de evoluția minții elevilor și de facilitățile oferite de TIC, toate conținuturile curriculare trebuie digitalizate și trebuie constituită o Bibliotecă Școlară Virtuală, astfel încât cele mai bune resurse de învățare să fie accesibile oricărui elev, nelimitat.

PENTRU SOCIETATEA CUNOAȘTERII

La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil întocmește un Raport de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copilului, în baza unei metodologii specifice

Reforma curriculară implică, automat, o reformă a modului în care sunt evaluați elevii. O metodologie de evaluare necompatibilă cu noul curriculum va crea unul paralel. Elevii vor învăța mai degrabă ceea ce va fi evaluat decât ceea ce este stabilit în curriculum. Strategia susține o evaluare congruentă cu ciclurile școlare, centrată pe competențe, care să ofere feedback real elevilor și care să stea la baza planurilor individuale de învățare.

Acțiuni

2.1. Centrarea curriculumului pe 8 categorii de competențe-cheie

Aceste 8 categorii de competențe-cheie sunt:

- Competențe de comunicare în limba maternă și în două limbi de circulație internațională;
- Competențe fundamentale de matematică, științe și tehnologie;
- Competențe digitale (de utilizare a tehnologiei informației pentru cunoaștere și rezolvarea de probleme);
- Competențe axiologice sau de valorizare (necesare pentru participarea activă și responsabilă la viața socială);
- Competențe pentru managementul vieții personale și al evoluției în carieră;
- Competențe antreprenoriale;
- Competențe de expresie culturală;
- Competențe de a învăța pe tot parcursul vieții.

Absolvenții învățământului obligatoriu vor dobândi aceste competențe la nivel de bază, iar absolvenții de liceu – la nivel avansat. Pe baza acestor competențe se va putea stabili clar pro-

filul de formare (= ce vrem să știe elevul) pentru fiecare ciclu de studii. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ, conținuturile de învățare se vor organiza în așa fel, încât să contribuie coordonat la formarea competențelor menționate. Criteriul principal de evaluare și aprobare a unui manual școlar va fi legat de măsura în care contribuie la formarea competențelor menționate.

Se va crea o bancă de itemi, cu funcție orientativă, pentru a-i ajuta pe profesori ca, în notarea la clasă, să evalueze competențe, nu informații.

Termen: 2009-2010.

2.2. Introducerea disciplinei Tehnologia informației și comunicării (TIC), ca disciplină opțională în clasele HV și ca disciplină obligatorie în clasele V-XII

Această disciplină are funcția de a forma competențele necesare pentru nivelul ECDL-Start și ECDL-Compleat. Competențele de utilizare a TIC oferă premise favorabile de învățare pe tot parcursul vieții și de dezvoltare a carierei.

Termen: 2010.

2.3 Flexibilitatea curriculumului

Flexibilitatea curriculumului se va realiza pe două dimensiuni:

- prin creșterea proporției orelor în curriculumul la dispoziția școlii (CDS);
- prin creșterea gradelor de libertate a profesorului în implementarea curriculumului în interiorul fiecărei discipline.

Ponderele CDS în ansamblul curriculumului va fi de 20% la nivelul învățământului obligato-

riu și de 33% la nivelul liceului. Ce anume se va învăța în 1/5 din orele din învățământul obligatoriu și 1/3 din orele de la nivelul liceului se va decide la nivelul fiecărei școli, în funcție de nevoile de învățare ale copiilor, nu în funcție de nevoile de normare a cadrelor didactice. Școlile vor putea astfel să se centreze pe elev și pe nevoile comunității, dar și să se diferențieze în funcție de oferta de cursuri către beneficiari.

Concomitent, este nevoie de o flexibilizarea a curriculumului în interiorul fiecărei discipline. Curriculumul național va acoperi doar 75% din orele de predare, lăsând la dispoziția cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei respective. În funcție de caracteristicile elevilor și de strategia școlii din care face parte, profesorul va decide dacă procentul de 25% din timpul alocat disciplinei va fi folosit pentru învățare remedială în cazul copiilor cu probleme, pentru consolidarea cunoștințelor sau pentru stimularea celor capabili de performanțe superioare. Pentru prima dată, flexibilizarea curriculară va permite profesorului să realizeze planuri individuale de învățare pentru fiecare elev. Flexibilizarea curriculumului va produce individualizarea învățării.

Termen: 2009-2011.

2.4 Digitalizarea conținuturilor curriculare și crearea unei Biblioteci Școlare Virtuale

Toate conținuturile ce trebuie învățate la școală, toate instrumentele de lucru, exemple orientative de probe de verificare a cunoștințelor vor fi convertite și în format digital și accesibile permanent oricărui elev sau profesor, pe o platformă de învățare tip LMS (Learning Mana-

gement System), on-line. Lecțiile celor mai buni profesori vor fi procesate digital și stocate pe platforma de e-learning. Prin internet, orice elev va avea astfel acces la lecțiile celui mai bun profesor. Se vor crea „laboratoare virtuale” pentru a compensa și/sau întregi dotarea laboratoarelor școlare. Pentru fiecare disciplină, se va crea o bază de resurse digitale, astfel încât fiecare profesor sau elev să poată avea acces rapid și gratuit la informațiile și instrumentele necesare pentru o învățare cât mai eficientă. Producția de conținuturi digitale pentru învățare (e-content) va deveni un criteriu de performanță profesională al profesorilor. Curriculumul digital și Biblioteca Școlară Virtuală vor fi îmbogățite permanent, respectând cerințele de calitate și standardele internaționale (ex. SCORM, 2004).

Termen: 2009-2011.

2.5 Formarea profesorilor și a directorilor de școli pentru gestiunea și aplicarea unui nou curriculum

Centrarea curriculumului pe competențe, sporirea considerabilă a flexibilității curriculare, introducerea disciplinei TIC și digitalizarea curriculumului sunt potențialități care riscă să rămână slab valorificate fără o formare adecvată a cadrelor didactice și a managerilor de școli. Trebuie create și puse la dispoziția școlilor, a directorilor și a profesorilor instrumente de analiză a nevoilor de învățare, de analiză a caracteristicilor elevilor, de proiectare și de evaluare a unui curriculum descentralizat, astfel încât noul curriculum să producă profit cognitiv maxim pentru elevi.

Termen: 2009-2010.

2.6 Modernizarea procedurilor de evaluare

Evaluările școlare practicate până acum în România au o serie de deficiențe majore: 1) se evaluează mai degrabă informațiile reținute decât competențele formate; 2) nu există nicio legătură între ritmul evaluărilor și ciclurile curriculare de dobândire a competențelor; 3) evaluările sunt utilizate doar pentru a stabili ierarhii, în loc să fie prioritar utilizate pentru a oferi feed-back elevilor și părinților și pentru a întemeia planuri individuale de învățare. În plus, supralicitarea lor atât de către profesori, cât și de către părinți, a generat tot mai multe fraude și acte de corupție. Poate mai grav decât orice altceva, selectarea unui număr de subiecte din Curriculumul Național (curriculum obligatoriu) și, mai mult, afișarea lor pe internet, au dinamizat complet curriculumul național, creând un curriculum paralel. Ca profesor, de ce să predai, iar ca elev, de ce să înveți teme care oricum nu sunt evaluate prin teste? Temele de evaluare trebuie să fie identice cu cele din curriculum.

Pentru a reuși, reforma curriculară trebuie în mod obligatoriu asociată cu o reformă a procedurilor de evaluare, având la bază următoarele principii:

- Evaluările curente și cele periodice verifică nu memoria informațiilor, ci competențele;
- Fiecare ciclu de achiziție a competențelor (= ciclu curricular) se asociază cu o evaluare periodică;
- Evaluările periodice se finalizează nu numai cu un punctaj obținut de elev, ci și cu:
 - un raport detaliat trimis părintelui/tutorei privind situația școlară a copilului și consilierea corespunzătoare a părinților/tutorilor;
 - un plan individualizat de învățare, de recuperare (pentru copiii cu deficiențe de învățare), de accelerare (pentru copiii supradotați) sau de consolidare a cunoștințelor dobândite;
 - Nu există teme separate pentru examene, altele decât temele curriculumului. Toate temele din Curriculumul Național sunt

▶ evaluate, evitându-se astfel apariția unui curriculum paralel care să-l arunce în derizoriu pe cel Național;

5) Niciuna dintre cele două evaluări naționale (la sfârșitul învățământului obligatoriu și bacalaureatul) nu se vor finaliza în decizii binare de tip „admis-respins”, ci cu un punctaj, ca la testele tip PISA, care să arate performanța personală a elevului în raport cu cerințele curriculumului național;

6) Se înființează un instrument de evaluare și monitorizare comprehensivă a elevului, numit Portofoliul de educație al elevului. Acesta va conține nu numai rezultatele evaluărilor periodice, ci și rapoartele de evaluare, planurile individualizate de învățare, notificări ale cadrelor didactice sau ale consilierului școlar privind elevul, diplome și certificate obținute de elevi de la alte organisme acreditate decât școala proprie și care dovedesc aptitudinile sau performanțele speciale ale acestora. Evaluarea unidimensională a elevilor doar prin notele obținute la disciplinele școlare trebuie să aibă un sfârșit. Portofoliul de educație va permite o evaluare mult mai complexă și mai realistă a elevului. Portofoliul de educație, în format clasic și electronic, va fi transmis automat de la un ciclu de învățământ la altul, constituind baza de cunoaștere și evaluare multiaxială, comprehensivă, a elevului. Structura și constituirea Portofoliului de educație va face obiectul unui Ordin al Ministerului Educației.

Termen: 2009.

Structura și caracteristicile evaluărilor școlare vor fi organizate după cum urmează:

i. La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil întocmește un Raport de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copilului, în baza unei metodologii specifice;

ii. La finalul clasei a II-a – finalul ciclului de achiziții fundamentale (scris-citit, matematică), fiecare școală, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, realizează evaluarea achizițiilor fundamentale. Rezultatele evaluărilor sunt folosite pentru individualizarea planurilor de învățare până la finalul clasei a IV-a pentru fiecare elev și pentru un Raport de evaluare detaliat către părinți. Rezultatele evaluării vor fi trecute în Portofoliul de educație al elevului;

iii. La finalul clasei a IV-a, Ministerul Educației și Cercetării va realiza, prin eșantionare, o evaluare la nivel național. Evaluarea se va baza pe curriculumul național și va avea itemi construiți prin analogie cu cei din testele internaționale PIRLS și TIMSS. Scopul principal al acestei evaluări este de a obține informații riguroase despre performanțele învățământului primar și politicile remediale ce trebuie implementate. Școlile pot decide, în baza unor metodologii proprii și alte modalități de evaluare a propriilor elevi de clasa a IV-a;

iv. La finalul clasei a VI-a (finalul ciclului curricular „Dezvoltare”) toate școlile, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, vor realiza evaluarea elevilor prin două probe trans-curriculare:

- limbă și comunicare (limba română și o limbă străină),

- matematică și științe.

Rezultatele evaluărilor se vor utiliza pentru realizarea unui raport detaliat către părinți, pentru orientarea școlară către un anumit tip de liceu și pentru individualizarea planurilor de învățare pentru anii următori de studiu. Școala și elevul vor avea, astfel, posibilitatea ca în clasele VII-IX (ciclul curricular: „Observare și orientare”) să remedieze deficiențele constatate și să orienteze elevul către tipul de liceu/tipul de carieră care i se potrivește mai bine. Rezultatele evaluării, împreună cu planurile individuale de învățare, se arhivează în Portofoliul educațional al elevului.

v. La finalul clasei a IX-a (finalul învățământului obligatoriu și al ciclului curricular „Observare și orientare”) se va realiza o evaluare națională trans-curriculară obligatorie a tuturor elevilor. Evaluarea va avea patru componente:

1) Evaluarea competențelor de comunicare în limba maternă și în două limbi de circulație internațională. Probele de evaluare verifică nivelul de achiziție a curriculumului național și vor avea itemi construiți prin analogie cu cei din testele PISA. Probele vor fi raportate la nivelurile de performanță din Cadrul Comun European de Referință pentru Limbi, astfel încât rezultatele obținute de elevi să poată fi folosite de aceștia oriunde în UE;

2) Evaluarea competențelor la matematică și științe. Proba se va baza pe curriculumul național la matematică și științe și va avea itemi construiți prin similitudine cu testele PISA;

3) Evaluarea competențelor de utilizare TIC de nivel ECDL-Start, printr-o probă practică;

4) Evaluarea, prin calificative, a celorlalte competențe-cheie de către diriginte, consilierul școlar și colectivul de profesori ai clasei respective, pe baza rezultatelor obținute în ciclul gimnazial.

Rezultatele obținute de către elevi se vor exprima în puncte (componentele a și b) sau calificative (componentele c, d), care să reflecte nivelul atins în dobândirea competențelor cheie de către fiecare elev în parte. Nu se va opera cu nicio grupare binară a rezultatelor de tipul „admis-respins”. Detaliile evaluării naționale de la finalul învățământului obligatoriu vor face obiectul unei metodologii specifice.

Educația timpurie va deveni bun public și va fi finanțată de către stat

Absolvenții învățământului obligatoriu vor obține:

a) o Diplomă de Absolvire a învățământului obligatoriu – cu o Anexă la diplomă, în care vor fi înscrise punctajul și calificativele la probele de evaluare a competențelor cheie;

b) un Certificat Profesional în care vor fi înscrise competențele dobândite conform ECDL-Start.

Diploma de Studii (cu Anexa la diplomă), Certificatul Profesional și alte înscrise relevante privind aptitudinile și performanțele elevilor se includ în Portofoliul de educație.

Toți absolvenții de liceu vor putea urma învățământul liceal în condiții de gratuitate.

Liceele au autonomie în stabilirea criteriilor de departajare, acolo unde numărul de înscriși depășește numărul de locuri oferite. Statul va acoperi toate costurile urmării liceului pentru

copiii provenind din mediul rural sau din grupuri socio-economice dezavantajate.

vi. La finalul clasei a XII-a (finalul liceului) se va realiza a doua evaluare națională: examenul de bacalaureat – diferențiat, în funcție de profilul liceului:

a) Se vor stabili 3 tipuri de probe, în funcție de principalele tipuri de competențe dezvoltate de fiecare profil. Probele se bazează pe întregul curriculum aferent competențelor respective și vor avea un pronunțat caracter trans-disciplinar;

b) În baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, dirigintele, împreună cu consilierul școlar și profesorii care au predat pentru clasa în cauză pe parcursul liceului, evaluează, prin calificative, nivelul de realizare a celorlalte competențe atins de fiecare elev;

c) Pe parcursul clasei a XII-a se susțin examene pentru obținerea Licenței Europene de Utilizare a Computerului (ECDL-Compleat).

Absolventul de liceu va obține:

a) o Diplomă de absolvire a liceului cu o Anexă la diplomă, unde vor fi trecute media generală de absolvire a liceului, punctajul la fiecare dintre probele de bacalaureat și calificativele pentru competențele cheie;

b) o Licență Europeană de Utilizare a Computerului (ECDL-Compleat). Absolvenții liceelor

3. Accelerarea descentralizării în contextul asigurării calității.

Argumente

Procesul de descentralizare, de aducere a deciziei cât mai aproape de locul unde se desfășoară activitatea de bază, trebuie accelerat. Reușita descentralizării depinde, în mare măsură, de două cerințe care trebuie respectate: (1) descentralizarea trebuie să vizeze toate aspectele procesului de învățământ: curriculum, resurse umane, finanțare și administrare; (2) descentralizarea trebuie să contribuie la întărirea mecanismelor de asigurare a calității.

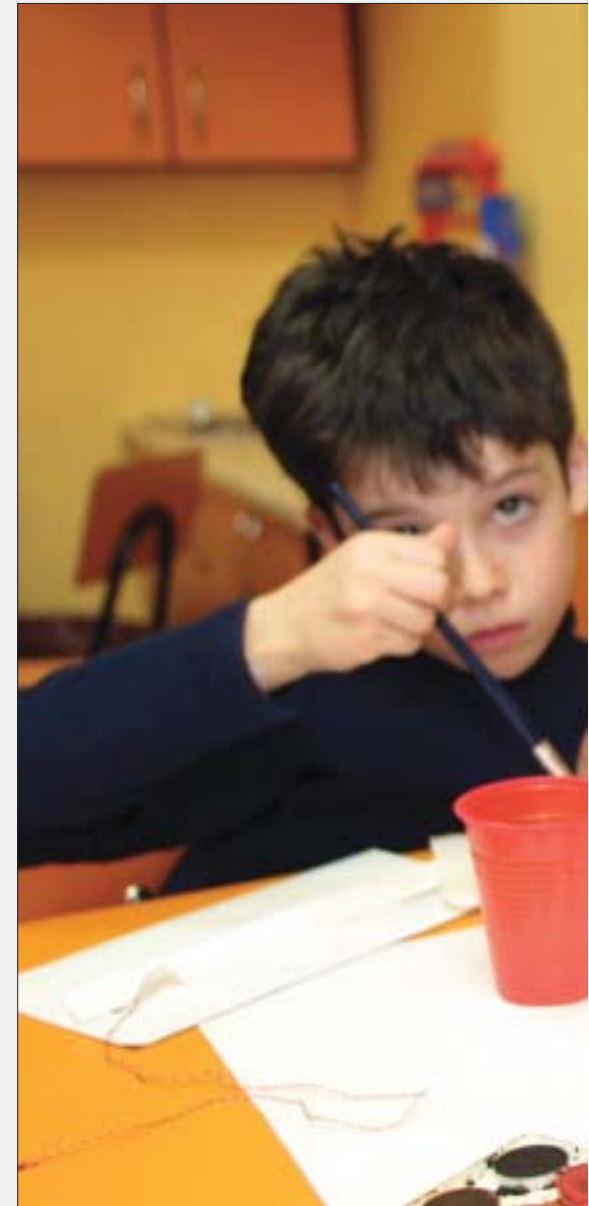
Descentralizarea nu e scop în sine; ea are sens dacă face sistemul mai eficient, mai relevant, mai echitabil și de o calitate mai bună. Statul va stimula, prin toate mijloacele, competiția în sistemul de învățământ.

Acțiuni

3.1. Descentralizarea financiară echilibrată.

Finanțarea de care va dispune unitatea de învățământ va avea patru componente:

a) Finanțarea de bază, care e formată din costul standard/elev (preșcolar) + coeficienți de corecție (pentru grupuri minoritare, dezavantajate, copii cu nevoi educaționale speciale). Ea va acoperi integral toate cheltuielile de personal, manuale, dotări generale și întreținere curentă. Finanțarea de bază se atribuie, prin adminis-

tehnologice și vocaționale vor primi, în plus, un Certificat profesional – nivel 3 de calificare profesională.

Aceste înscrise, alături de alte înscrise relevante pentru aptitudinile și performanțele elevului de-a lungul liceului, vor fi cuprinse în Portofoliul de educație.

Acele școli în care elevii nu ajung să obțină rezultate acceptabile sunt asistate timp de doi ani școlari, cu mijloace și resurse adecvate de remediere a deficiențelor. În caz de nereușită, personalul didactic din școlile respective va fi reevaluat și sancționat corespunzător. Pentru a asigura calitatea învățării, Ministerul Educației și Cercetării, ca și autoritățile locale pot decide desființarea unei școli și arondarea elevilor la alte unități școlare mai performante, asigurând toată logistica necesară.

Termen: 2009-2012.

trațiile financiare județene – direct unităților de învățământ, din bugetul de stat;

b) Finanțarea complementară cuprinde cheltuielile de investiții, reparații capitale și dezvoltarea rețelei școlare. Finanțarea complementară este asigurată din bugetul de stat și bugetele Consiliilor Locale. Consiliul Local decide distribuția finanțării complementare către școli, pe baza proiectelor de dezvoltare instituțională a acestora, precum și în funcție de nevoile de dezvoltare a rețelei școlare;

c) Finanțarea suplimentară, formată din fonduri de la Consiliile Județene (fonduri de echilibrare, alte fonduri) și Consiliile Locale, care stabilesc atât cuantumul, cât și destinația acestora;

d) Autofinanțarea, fonduri obținute direct de unitatea de învățământ, care sunt gestionate conform propriilor decizii.

Proiectul de buget este întocmit de fiecare unitate de învățământ, în baza unei metodologii stabilite de Ministerul Educației și Cercetării și aprobat de Consiliul Local.

Execuția bugetară intră în responsabilitatea unității de învățământ.

Structura de finanțare prezentată mai sus asigură o autonomie crescută unităților de învățământ, dar și responsabilități suplimentare. Ea ține seama și de studiile în domeniu, care arată că, în materie de rețea școlară locală sau județeană, deciziile cele mai bine fundamentate se iau nu la nivelul unităților de învățământ, ci la nivelul consiliilor locale, respectiv județene.

Termen: 2009-2012.

3.2. Descentralizarea deciziilor referitoare la resursele umane.

Toate deciziile privind angajarea, motivarea, dezvoltarea carierei, formarea continuă și concedierea personalului se vor lua la nivelul unității de învățământ, în baza unei metodologii stabilite de Ministerul Educației și Cercetării, care va intensifica procedurile de control al calității resursei umane. Directorii vor fi angajați pe bază de concurs, în baza unei metodologii specifice, de către Consiliul de Administrație al școlii. Consiliul de Administrație va fi format din 1/3 membri cadre didactice din școală, 1/3 reprezentanți ai părinților și 1/3 –

c) centru de resurse pentru rețeaua școlară la nivelul județului.

Ministerul Educației și Cercetării se va concentra, în primul rând, pe elaborarea de politici și strategii și pe asigurarea eficienței, echității, calității și relevanței sistemului de învățământ. Curriculumul național e stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, iar deciziile aparținând CDS și flexibilitatea curriculară intra-disciplinară se iau la nivelul unităților de învățământ.

Termen: 2009-2011.

3.4. Formarea resurselor umane pentru managementul descentralizat al unităților de învățământ

Pregătirea resurselor umane (directori de unități de învățământ, contabil, aparat tehnic) este o urgență și reprezintă o premisă esențială a succesului descentralizării. Descentralizarea fără profesionalizarea managementului unităților școlare va fi un eșec.

Se va crea un Centru de Resurse pentru Managementul Unităților Școlare, accesibil online, care să ofere permanent asistență, bune practici și instrumente în procesul descentralizării.

Termen: 2009-2010.

3.5. Stimularea competiției pentru calitate

Competiția, alături de finanțare și formare continuă, reprezintă un factor hotărâtor în creș-

tesorul anului, ca semn al excelenței în predare. La nivel județean și național va fi desemnat Profesorul anului pentru fiecare disciplină din planul de învățământ.

Excelența în predare va fi recompensată substanțial.

c) Competiții între elevi. Olimpiadele pe discipline vor fi puternic încurajate. Lor va trebui să li adauge Olimpiadele de creație tehnico-științifică și artistică și Olimpiadele sportive. Competiția va produce diferențiere și ierarhii, va arăta unde este calitatea și vom ști pe cine să recompensăm și pe cine să penalizăm.

Termen: 2009-2010.

4. Reformarea politicilor în domeniul resursei umane.

Argumente

Calitatea profesorilor este principalul factor care contribuie la succesul școlar al elevilor, iar calitatea directorilor – o garanție esențială a bunei funcționări a unităților de învățământ.

Pentru a avea un corp profesoral și managerial de calitate, este nevoie de acțiuni ferme în domeniul salarizării, formării, evaluării și a reconstrucției imaginii sociale a profesiei didactice și a celor care o profesiază.

Acțiuni

4.1 Diferențierea salarizării în funcție de performanță

Pentru promovarea profesiei didactice, este necesară asigurarea unui salariu mediu în învățământul preuniversitar echivalent cu 1,35 PIB/locuitor, ceea ce ar permite atingerea mediei de salarizare din țările OECD. Salarizarea cadrelor didactice trebuie făcută diferențiat, în funcție de performanțele obținute. Se va stabili o grilă de salarizare pe 5 niveluri, care să diferențeze între performanțele de excelență (nivel 5) și cele care sunt doar satisfăcătoare (nivel 1). Performanța la clasă a cadrului didactic va fi mai importantă în stabilirea salariului decât gradul didactic sau vechimea în învățământ.

Termen: 2009-2010.

4.2 Elaborarea unei noi metodologii de evaluare a cadrelor didactice

La sfârșitul anului școlar, fiecare cadru didactic va fi evaluat. La baza evaluării vor sta:

a) Autoevaluarea prestației la clasă;
b) Evaluarea din partea a 3 colegi de aceeași specialitate (unul desemnat de cadrul didactic în cauză, doi de către conducerea școlii);
c) Evaluarea din partea conducerii școlii.

Coefficientul final de evaluare, variind între 1 și 5 va fi stabilit de către Consiliul de Administrație și va constitui baza salarizării pentru următorul an.

Prestația la clasă și progresul elevilor în învățare trebuie să devină principalele criterii de evaluare și pentru acordarea definitivității și a gradului II, nu notele obținute la examenele pe disciplinele academice. Accesul la gradul didactic I se va face în baza unei contribuții științifice sau didactice deosebite. Va fi introdus gradul didactic de Profesor Emerit, pentru performanțe excepționale în întreaga carieră.

Termen: 2009-2010.

4.3 Creșterea calității formării inițiale și continue

Următoarele decizii sunt urgente:

a) Stabilirea criteriilor de acces în cariera didactică, printr-o metodologie elaborată de Ministerul Educației și Cercetării. De exemplu, nu poate fi admis la cursurile de formare inițială, prin Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic, un student restanțier.

b) Încurajarea pieței de formare continuă prin acreditarea unui număr mai mare de furnizori de formare, în baza unor criterii riguroase de acreditare și evaluare externă;

c) Formarea periodică a competențelor TIC la nivel ECDL-Complet pentru toate cadrele didactice din sistemul de învățământ, în maximum 2 ani de acum înainte;

d) Formarea continuă a cadrelor didactice în regim de e-learning și blended-learning.

Constituirea unei platforme informatice tip LMS pentru formarea continuă a personalului didactic.

Termen: 2009-2011.

4.4 Inițierea de către Ministerul Educației și Cercetării a unor campanii în massmedia

de revalorizare a școlii și a carierei didactice. Imaginea școlii și a profesiei didactice în societate este, din păcate, tot mai nesatisfăcătoare. Promovarea bunelor practici din școli, a profesorilor și școlilor cu performanțe remarcabile este necesară. Pe măsură ce se vor constitui, noile realități din școala românească trebuie să-și găsească expresia mediatică.

Termen: 2009-2015.

4.5 Recunoașterea învățării non-formale și informale

Punerea la punct a procedurilor și condițiilor de recunoaștere a învățării non/informale realizate de cadrele didactice le-ar oferi noi oportunități de dezvoltare în carieră, ar reduce numărul necalificaților din sistem și ar remedia multe nedreptăți. De pildă, în momentul de față, învățătorii absolvenți de liceu pedagogic sunt mult mai prost plătiți decât învățătorii absolvenți de facultate sau institutorii, deși prestația lor didactică la clasă este adeseori mult mai bună decât a absolvenților de învățământ superior. Prin recunoașterea învățării non/informale, se va ajunge la o corelare mai bună a competențelor cu salarizarea.

Termen: 2009-2011.

4.6 Profesionalizarea și depolitizarea carierei manageriale în educație

Managementul unităților de învățământ devine o activitate tot mai complexă. Ea este o ocupație în sine, nu o simplă funcție pe care o îndeplinește, temporar, după orele la clasă, un cadru didactic. Ea trebuie complet depolitizată. Vor fi elaborate standardele ocupaționale pentru toate pozițiile manageriale din sistemul de învățământ, de la director de școală, până la cea de director general din minister. În baza standardelor profesionale, vor fi realizate formarea continuă și inițială pentru managementul unităților de învățământ. Se va înființa un Centru Național de Resurse, accesibil on-line, care

La sfârșitul clasei a II-a va fi prima evaluare a elevilor

reprezentanți ai Consiliului Local. Directorul încheie cu Consiliul de Administrație un contract de management. În cazul neîndeplinirii contractului de management, directorul poate fi demis la inițiativa a 1/3 din membrii Consiliului de Administrație, cu votul majorității simple. Directorul școlii nu poate fi membru al vreunui partid politic.

Termen: 2009-2011.

3.3. Descentralizarea administrării și curriculumului.

Majoritatea deciziilor administrative trebuie luate la nivelul școlii. Inspectoratul Școlar Județean va avea funcții de :

a) orientare, control și formulare de criterii specifice privind asigurarea calității;

b) instanță de apel în relațiile dintre unitățile de învățământ și angajați;

terea calității învățământului. Ministerul Educației și Cercetării va finanța programe speciale pentru trei tipuri de competiții:

a) Competiții între școli. Aceste competiții se vor baza pe evaluarea instituțională a fiecărei unități de învățământ. Școlile vor fi evaluate după două axe majore: incluziune și performanță. În urma evaluărilor pe fiecare dintre cele două axe, se va realiza o clasificare a școlilor pe 5 nivele („Excelentă”, „Foarte bună”, „Bună”, „Satisfăcătoare”, „Nesatisfăcătoare”). Vor fi premiate substanțial atât școlile cu excelență în incluziune, cât și cele cu excelență în performanță. Școlile care vor fi evaluate ca „Satisfăcătoare” sau „Nesatisfăcătoare” vor fi supuse unei asistențe și monitorizări severe, cu decizii corespunzătoare.

b) Competiții între profesori. În baza unei metodologii specifice, școlile vor desemna Pro-

Pentru promovarea profesiei didactice, este necesară asigurarea unui salariu mediu în învățământul preuniversitar echivalent cu 1,35 PIB/locuitor, ceea ce ar permite atingerea mediei de salarizare din țările OECD. Salarizarea cadrelor didactice trebuie făcută diferențiat, în funcție de performanțele obținute. Se va stabili o grilă de salarizare pe 5 niveluri, care să diferențeze între performanțele de excelență (nivel 5) și cele care sunt doar satisfăcătoare (nivel 1). Performanța la clasă a cadrului didactic va fi mai importantă în stabilirea salariului decât gradul didactic sau vechimea în învățământ.

Termen: 2009-2010.

4.2 Elaborarea unei noi metodologii de evaluare a cadrelor didactice

La sfârșitul anului școlar, fiecare cadru didactic va fi evaluat. La baza evaluării vor sta:

► va asigura asistență, resurse și programe de formare pentru cei care doresc să devină manageri. Managerii sau directorii de unități școlare vor fi supuși unei evaluări la finalul fiecărui an școlar.

La baza evaluării vor sta:

- autoevaluarea;
- evaluarea din partea altor trei manageri (doi stabiliți de Inspectoratul Școlar Județean);
- evaluarea Inspectoratului Școlar.

Salarizarea se va face în strictă legătură cu performanțele manageriale. Așa cum am mai menționat, directorul/managerul din învățământ nu poate fi membru al vreunui partid politic.

Termen: 2009-2011.

5. Considerarea educației timpurii ca o prioritate a sistemului de învățământ

Argumente

Educația timpurie cuprinde totalitatea activităților educative (inclusiv terapiile educaționale) desfășurate în perioada copilăriei, de la 0 la 6/7 ani. Investiția în educația timpurie este cea mai rentabilă dintre toate investițiile educaționale pe care le poate face un stat și încumbă cele mai mici costuri de oportunitate. Competențele formate acum pot constitui baza achiziției altor competențe; dimpotrivă, problemele de dezvoltare neremediate la această vârstă, se agravează și duc la tulburări majore de comportament și nevalorificarea adecvată a oportunităților ulterioare de învățare. Educația timpurie creează egalitate de șanse și este principalul instrument de reducere a abandonului școlar timpuriu.

Acțiuni

Pentru implementarea acestei măsuri, o serie de acțiuni indicative trebuie întreprinse.

5.1 Declararea, prin lege, a educației timpurii ca bun public și finanțarea de către stat a cheltuielilor cu educația timpurie

Finanțarea se va face prin vouchere, indiferent dacă copilul este educat într-o creșă/grădiniță de stat sau una privată. Pentru stat trebuie să conteze calitatea serviciului educațional, nu forma de proprietate/capital aflată la baza furnizorului de educație timpurie.

Noua legislație trebuie să stabilească, de asemenea, tipurile de servicii, modalitățile de acreditare a furnizorilor, responsabilitățile instituțiilor implicate și modul de organizare, finanțare și structurare a sistemului de educație timpurie.

Termen: 2009.

5.2 Elaborarea unui nou curriculum pentru educația timpurie

Acesta va fi centrat pe dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copiilor și pe remedierea precoce a deficitului de dezvoltare. Curriculumul trebuie să vizeze inclusiv activitățile educaționale ce trebuie întreprinse în creșe, precum și modul de compatibilizare a educației timpurii cu clasa pregătitoare și învățământul primar.

Termen: 2009-2010.

5.3 Formarea inițială și continuă a personalului implicat în educația timpurie

În prezent, nu există nicio formă de pregătire a personalului care să realizeze intervenție sau terapie educațională la nivel de creșe. Cadrele didactice din grădiniță trebuie pregătite în acord cu noua legislație și noul curriculum.

Termen: 2009-2012.

5.4 Înființarea unor echipe multidisciplinare de intervenție

Aceste echipe vor fi constituite din medici, psihologi, asistenți sociali. Echipele vor trebui să evalueze și să asiste încă din maternitate copiii cu risc și apoi să realizeze monitorizarea și asistența corespunzătoare a acestora. La nivelul celor mai bune grădinițe, se constituie Centre de resurse pentru părinți, care să ofere consiliere și asistență părinților care au copii cu

nevoi speciale. Este de asemenea necesară extinderea activităților educaționale și de asistență la domiciliul copiilor cu deficiențe.

Termen: 2009-2014.

5.5 Coordonarea serviciilor oferite de Ministerul Educației și Cercetării cu cele oferite de Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Solidarității și Familiei, pentru optimizarea serviciilor de educație timpurie

Se cuvine stabilirea unui singur minister responsabil cu coordonarea proceselor implicate în educația timpurie.

Termen: 2010.

5.6 Elaborarea unui sistem unitar de criterii și indicatori, precum și a unei proceduri riguroase de colectare a datelor

În acest fel, sistemul educației timpurii ar deveni transparent, iar măsurile de corectare ar fi optimizate.

Termen: 2010-2011.

6. Stimularea puternică a educației permanente.

Argumente

În ceea ce privește rata de participare la educație pe tot parcursul vieții, România se situează pe ultima poziție din Europa, cu o participare de doar 1,6% față de 10,8% cât este media în UE. Asta înseamnă că, în România, învățarea permanentă este mai degrabă o figură de stil sau opțiunea unei minorități conștiente de avantajul competitiv pe care ți-l dă o astfel de opțiune decât un aranjament instituțional, susținut de stat. Lipssește o cultură a învățării și educației continue. Lipssește de asemenea o viziune integrată și coerentă privind toate formele de educație și formare profesională de care poate dispune un individ pe parcursul vieții. Nu avem mecanisme instituționale care să certifice și să valideze învățarea ce are loc în contexte informale și non-formale, deși construcția acestor mecanisme a intrat ferm pe agenda europeană. Nu există stimulente concrete pentru individ sau pentru angajatori care să motiveze participarea la învățare pe tot parcursul vieții, deși statul câștigă cu atât mai mult cu cât are o forță de muncă mai educată.

Acțiuni

Principalele acțiuni ce trebuie întreprinse în acest domeniu sunt:

6.1. Elaborarea unei Legi a educației permanente

Legea educației permanente trebuie să devină legea-cadru a sistemului de educație din România. Ea trebuie să specifice toate structurile de educație, de la cele formale (educația timpurie, învățământ obligatoriu, liceal, universitar), până la cele implicate în formarea adulților. Legea trebuie să ofere o perspectivă clară și stabilă a ceea ce înseamnă sistemul de educație în România. Ea trebuie să specifice condițiile, procedurile și mecanismele de echivalare și recunoaștere a învățării non și informale.

Termen: 2009.

6.2. Lansarea unor campanii media pentru stimularea participării la educația permanentă și crearea unei culturi a învățării pe tot parcursul vieții

Lansarea de către Guvernul României a unui program de cofinanțare, până la 70%, a emisiunilor de educație și de formare profesională realizate de media publică și privată.

Termen: 2009-2011.

6.3. Crearea unui cont bancar personal de educație permanentă pentru fiecare nou născut din România

Contul va fi deschis de Guvernul României printr-un depozit echivalent a 500 EUR.

Părinții/tutorii copilului sau alte persoane fizice interesate pot depune în acest cont noi sume, în limita a 500 euro/an, care devin deductibile din impozitul pe venit. Contul va putea fi utilizat de copil abia după vârsta de 16 ani,

în scopuri strict educaționale, precis determinate prin legislație. Existența unui asemenea cont, ca și sporirea lui prin deduceri fiscale pot contribui substanțial la dezvoltarea unei culturi a învățării în societatea noastră.

Termen: 2010.

6.4. Acreditarea școlilor ca centre de educație permanentă

Multe școli dispun de resursele umane, ca și de materialele necesare pentru a oferi educație și formare continuă. Ele pot oferi cursuri pentru părinți, cursuri de formare profesională, de limbi străine etc. În baza unei metodologii specifice, care va fi elaborată de către Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Muncii, aceste școli pot fi acreditate ca centre de formare continuă, iar resursele obținute vor rămâne la nivelul școlii pentru stimularea financiară a celor care le produc.

Termen: 2009-2011.

6.5. Lansarea programului „Școala după Școală”

Programul va oferi finanțarea și metodele prin care unitățile de învățământ vor putea să-și extindă activitățile cu elevii după orele de curs, asigurând, timp de 8 ore, condiții de învățare, recreere, sport, supraveghere și protecția propriilor elevi. În parteneriat cu Asociațiile părinților, școlile pot oferi, după orele de curs, activități de învățare remedială pentru cei cu deficiențe de învățare sau de accelerare a învățării pentru copiii supradotați.

Termen: 2009-2012.

III. B. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI CERCETAREA

În ceea ce privește învățământul superior și cercetarea, avem în vedere următoarele măsuri:

7. Diferențierea universităților și concentrarea resurselor

Argumente

Sistemul de învățământ superior din România este nediferențiat pe criterii de calitate, ceea ce nu a permis concentrarea resurselor umane, materiale și financiare, condiție esențială pentru a atinge nivelul de excelență. Diferențierea pe baza criteriilor de calitate trebuie realizată la toate nivelurile: între instituții, între programe și între departamentele/catedrele din interiorul fiecărei universități. Alocarea banului public se va face prioritar către instituțiile, programele și departamentele cu performanțele de cea mai bună calitate. Mediocritatea academică nu mai poate fi susținută din banii publici.

Acțiuni

7.1. Evaluarea externă a tuturor instituțiilor de învățământ superior, publice și private.

Această evaluare va avea ca scop diferențierea universităților, în funcție de calitatea outputului și a proceselor din interiorul lor. Rezultatele evaluărilor vor fi făcute publice, iar în baza lor Guvernul va lua deciziile corespunzătoare. Universitățile publice care nu îndeplinesc standardele minime de funcționare nu vor mai fi finanțate din fonduri publice, intrând în lichidare sau fiind absorbite de cele performante. Universitățile private care nu performează la

nivelul standardelor minime vor pierde dreptul de a le fi recunoscute diplomele de către instituțiile statului român. Ele nu vor mai face parte din sistemul național de învățământ superior, iar diplomele emise nu vor fi recunoscute de către Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Muncii, cu toate consecințele salariale și de angajare pe piața muncii. Ministerul Educației și Cercetării va constitui un fond de dezvoltare instituțională, care va fi alocat exclusiv celor mai bine plasate universități, indiferent dacă sunt publice sau private. Pentru concretizarea acestor opțiuni, instituțiile de învățământ superior acreditate vor fi evaluate de către ARACIS și CNCIS, pe baza unor criterii riguroase și a unor indicatori de performanță măsurabili, pentru a fi diferențiate și ierarhizate în 4 categorii:

a) de cercetare intensivă (licență + master + doctorat + studii postdoctorale, cu accent pe programe de studii graduale și postgraduale);

b) de educație și cercetare (licență + masterat);

c) de educație (licență);

d) vocaționale (instituțiile militare, de arte, de muzică, de educație fizică și sport).

Termen: 2009-2011.

7.2. Evaluarea învățământului superior la distanță.

În perioada 2009-2011, ARACIS, pe baza unei metodologii speciale, relevante internațional, evaluează toate filierele învățământului superior la distanță și filialele din teritoriu ale universităților acreditate, în vederea re-acreditării. În urma proceselor de re-acreditare, universitățile care dispun de programe de studii la distanță își constituie un departament distinct, responsabil de învățământul la distanță. Totodată, la nivel național, se constituie pe lângă ARACIS, din fonduri proprii, Centrul Metodologic al Învățământului Superior la Distanță, cu scopul de a elabora instrumente și ghiduri de creștere a calității învățământului superior la distanță.

Termen: 2009-2012.

7.3. Evaluarea și ierarhizarea programelor de studii

Programele de studii sunt mai ușor de comparat și ierarhizat decât instituțiile. În baza unor metodologii specifice, aprobate prin hotărâre de guvern, programele de studii din cadrul aceluiași domeniu vor fi comparate și ierarhizate la nivel național. Rezultatele ierarhizărilor vor fi făcute publice. Programele de studii din fruntea ierarhiei vor avea prioritate în alocarea granturilor de studii. Programele de calitate slabă din universitățile publice nu vor mai primi bani publici pentru școlarizarea studenților.

Termen: 2009-2012.

7.4. Universitățile vor proceda la evaluarea departamentelor/catedrelor și clasificarea lor pe 5 nivele de performanță.

Rectorii, prin contractul instituțional încheiat cu Ministerul Educației și Cercetării, devin direct responsabili de alocarea resurselor instituției, prioritar spre departamentele/catedrele cele mai performante. Departamentele/catedrele slab performante vor fi supuse, timp de

2 ani, unei monitorizări riguroase, după care, dacă nu-și îmbunătățesc semnificativ performanțele, vor fi desființate.

Termen: 2009-2011

7.5. Se organizează Institutul de Studii Avansate din România (ISAR).

Guvernul României, împreună cu Președinția și Academia Română, înființează ISAR.

ISAR va avea ca principal scop să ofere cadrul instituțional în care diaspora științifică și cercetătorii de excelență din România să dezvolte proiecte științifice și programe de studii (masterat, doctorat, post-doc) comune.

Termen: 2011.

8. Reforma politicilor privind resursele umane

Argumente

Resursele umane sunt principalul factor care determină excelența unei universități. După 1990, universitățile au beneficiat de o largă autonomie în privința gestionării resurselor umane. Din păcate, cu excepția unor insule de excelență, datorate mai degrabă meritelor personale decât politicilor instituționale, calitatea unei părți considerabile a personalului de predare și cercetare din universități este la un nivel scăzut, dovadă în acest sens fiind statisticile interne și internaționale privind calitatea publicațiilor și ponderea brevetelor de invenții.

Acțiuni

8.1. Asigurarea autonomiei și responsabilității totale a universităților în definirea normei didactice și de cercetare

Universitățile care se vor orienta prioritar spre cercetare vor avea, astfel, posibilitatea să definească normele altfel decât cele centrate pe educație sau decât cele vocaționale. Diferențierea instituțiilor de învățământ superior se va opri la poarta universităților dacă ele nu vor avea autonomie în definirea conținutului posturilor de care dispun.

Termen: 2010.

8.2. Asigurarea autonomiei și responsabilității totale a universităților în selectare, evaluarea, motivarea, formarea și concedierea personalului didactic și de cercetare

Doctoranzii cu frecvență vor fi încadrați automat ca asistenți de cercetare sau asistenți de predare, iar bursele lor vor fi dublate, pentru a încuraja intrarea în sistemul de învățământ.

Ierarhia didactică se va simplifica și orice criterii de vechime privind ocuparea pozițiilor didactice și de cercetare vor fi anulate. Posturile scoase la concurs de către universități vor putea fi ocupate și de cetățeni străini, nu numai de cetățeni români. Dreptul de a conduce doctoranzi se va acorda inclusiv de la nivelul conferențiarilor cu performanțe deosebite, în condițiile în care toate instituțiile de învățământ superior vor trece printr-un proces de evaluare externă și re-acreditare, pentru a avea dreptul de organizare a programelor de studii doctorale. Deciziile privind procesul de ocupare a posturilor de conferențiar și profesor rămân la nivelul universităților, la fel ca și responsabilitatea finanțării acestora. Libertatea academică va fi întărită și garantată prin lege. Ministerul Educației și Cercetării va putea oricând să controleze calitatea programelor de studii și să decidă încetarea finanțării din fonduri publice a programelor în care s-a încadrat resursă umană de slabă calitate sau libertatea academică a fost încălcată.

Termen: 2010.

8.3. Funcționarea efectivă a unui Cod deontologic la nivelul fiecărei universități. Întărirea Comisiei de Deontologie la nivelul Ministerului Educației și Cercetării, cu rol de instanță de apel în problemele de deontologie din interiorul universităților

Codul Deontologic și Codul de Asigurare a Calității devin anexe ale contractului instituțional dintre fiecare universitate și minister. Semnarea contractului instituțional pe următorul an va fi condiționată de prezentarea rapoartelor

privind execuția bugetară, asigurarea calității și respectarea deontologiei pe care, sub semnătura rectorului, universitățile o înaintează ministerului. Aceste rapoarte se fac publice.

Termen: 2009.

8.4. Asigurarea portabilității granturilor

Aplicarea la competițiile pentru granturi se va face direct de către cercetător, aprobarea universității rezumându-se la angajamentul ofertei de facilități pentru cercetător. Grantul revine cercetătorului, iar acesta îl gestionează în conformitate cu legislația în vigoare (finanțare centrată pe cercetător, nu pe instituție). Transferul sau mutarea cercetătorului la o altă universitate înseamnă automat și mutarea/transferul grantului la universitatea respectivă.

Centrarea granturilor pe cercetător și portabilitatea lor va spori puterea de negociere a cercetătorilor și va constitui un factor important de dezvoltare și inovare instituțională.

Rectorii vor fi siliți să asculte și să respecte punctul de vedere al celor mai buni cercetători pe care îi are universitatea.

Termen: 2009.

9. Promovarea universității centrate pe student

Argumente

Universitățile trebuie să-și îmbunătățească permanent calitatea serviciilor pe care le oferă studenților. Studenții trebuie considerați ca membri egali ai comunității academice, iar drepturile, obligațiile și libertățile lor trebuie cuprinse într-un Cod al Studentului. Participarea studenților la decizie trebuie să fie reală, nu decorativă, pentru a putea contribui la eficiența, calitatea, echitatea și relevanța sporită a învățământului superior. Universitățile trebuie să contribuie activ la asigurarea egalității de șanse, atât prin practicile lor cotidiene, cât și prin măsuri de ordin financiar. Totodată, universitățile românești trebuie să devină atractive pentru un număr cât mai mare de studenți străini. Internaționalizarea va aduce beneficii substanțiale atât pentru universitate, cât și pentru proprii studenți.

9.1. Drepturile, libertățile și obligațiile studenților vor fi cuprinse într-un Cod al Studentului

Drepturile studenților, ca membri ai comunității universitare, se referă la domenii cum ar fi: egalitatea de șanse de acces și succes în învățare, participarea neîngrădită la orice curs din universitate în care sunt înmatriculați și la orice activitate academică de interes, examinarea echitabilă, beneficierea de toate facilitățile universitare, acces liber la informații clare, riguroase și detaliate despre programele de studiu și personalul academic sau despre asigurarea calității academice, organizarea în asociații studențești, reprezentarea în foruri de decizie instituțională academică și participarea la formularea și luarea deciziilor de tip academic. Libertățile studenților vizează inter alia libertatea de expresie, libertatea de asociere, libertatea de opțiuni politice, religioase sau de altă natură. Aria obligațiilor este circumscrisă învățării și examinării, participării la activitățile prevăzute de programele de studii, respectării regulilor de ordine instituțională. Codul va trebui să fie astfel elaborat încât să asigure un echilibru între drepturi, libertăți și obligații. Codul este asociat cu un sistem instituțional de aplicare riguroasă. Pentru a nu rămâne un simplu document de invocat în situații festive sau critice, fiecare universitate va institui un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului.

Termen: 2009

9.2. Îmbunătățirea serviciilor oferite studenților

Fiecare universitate va avea obligație de a asigura, pentru toți studenții, servicii de orientare și consiliere în carieră, cont e-mail și acces la baze de date (biblioteci) virtuale specifice domeniului, precum și un sistem electronic de

► vizualizare rapidă a situației școlare. Relațiile cu instituția, care acum sunt mediate de secretariate ineficiente și, adesea, corupte, trebuie substanțial debirocratizate. La nivelul fiecărei facultăți va funcționa Oficiul Relații cu Studenții, cu funcția de „ghișeu unic” pentru toate problemele acestora. La nivelul universității se înființează Departamentul Relații cu Studenții, cu o funcție similară la nivelul instituției. Încadrarea cu personal a acestor birouri și departamente se va face prioritar din rândul studenților.

Termen: 2009.

9.3 Participarea studenților la decizie

Studenții trebuie să devină o prezență activă, nu numai în organele de decizie colectivă (Consiliul profesoral, Senat), unde adesea votul lor nu contează, ci și în managementul executiv al instituției. La nivelul facultății se va înființa poziția de Prodecan al Studenților, iar la nivelul universității funcția de Prorector al Studenților. Aceste poziții, înființate prin lege, vor fi ocupate de studenți de nivel masteral și doctoral și vor fi remunerate corespunzător, având același statut ca și celelalte poziții de prodecan/prorector. Universitățile vor fi obligate să asigure prezența studenților în comisile de asigurare a calității și de deontologie. Prorectorul studenților are obligația să prezinte anual Senatului un Raport privind asigurarea calității și unul privind deontologia, reprezentând punctul de vedere al studenților în aceste privințe. Aceste rapoarte se fac publice.

Termen: 2009.

9.4 Realizarea unui sistem de împrumuturi pentru studenți

Guvernul României va crea un sistem de împrumuturi pentru studenți, garantate de stat. Împrumuturile vor acoperi nu numai taxele de studii, ci și costul vieții pe perioada studiilor (chirie, hrană, materiale de învățare etc.). Returnarea împrumutului se va face după angajarea absolvenților pe un loc de muncă. Cuantumul dobânzii și al principalului va fi diferențiat în funcție de mărimea veniturilor salariale ale absolventului. Returnarea împrumutului va putea fi întreruptă pe perioada în care un absolvent e în șomaj sau are grave probleme de sănătate.

Statul va putea acorda credite cu dobândă preferențială pentru studenții din mediul rural sau aparținând unor grupuri dezavantajate, stimulând accesul la învățământul superior și asigurând astfel egalitatea de șanse. Absolvenții care vor practica profesia minim 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de stat.

Termen: 2009-2011.

9.5 Internaționalizarea studiilor prin atragerea de studenți străini

Statul român va acorda un număr substanțial de burse pentru școlarizarea studenților străini. Aceste burse vor fi atribuite acelor universități și programe de studii care îndeplinesc cele mai ridicate standarde de calitate, indiferent dacă sunt publice sau private. Universitățile pot dispune integral de veniturile obținute din școlarizarea studenților străini. Ministerul Educației și Cercetării va realiza un Registrul Național Unic al Studenților, români sau străini, care studiază în universitățile acreditate, în vederea unui control riguros al diplomelor.

Termen: 2010.

10. Modernizarea managementului și conducerii universităților

Argumente

În momentul de față, structura și organizarea internă a universităților este reglementată strict prin lege, prin urmare universitățile nu-și pot defini organizarea internă în conformitate cu misiunea și strategia de dezvoltare asumate. O universitate care vrea să se centreze pe cercetare și excelență e obligată să aibă aceeași organizare pe catedre, aceeași structură în

interiorul instituției ca și o universitate vocațională sau orientată preponderent spre educație. Se încalcă un principiu fundamental de management, conform căruia structura unei organizații se stabilește în funcție de strategia asumată. Actualmente, universitățile sunt libere să-și stabilească strategia, dar sunt constrânse să accepte o structură internă impusă.

Profesionalizarea managementului universitar este foarte redusă. În general, se consideră că orice universitar și, cu precădere, conferențiar și profesorii, pot să conducă o facultate sau o universitate fără niciun fel de pregătire managerială prealabilă. Din păcate, atât practica, cât și cercetările de specialitate arată că lipsa de competențe manageriale nu poate compensa prin calitățile academice, ceea ce creează adesea sincope în dezvoltarea instituțiilor la fiecare schimbare a decanilor și rectorilor.

Acțiuni

10.1 Legiferarea drepturilor universităților ca, în baza autonomiei universitare, să-și stabilească singure structura și modul de organizare a proceselor interne

Statul va evalua periodic calitatea serviciilor oferite de către fiecare universitate și responsabilitatea cu care aceasta utilizează banul public, dar nu va mai reglementa organizarea și structura internă a universităților. Universitățile vor putea opta pentru organizarea pe departamente puternice sau pe mai multe catedre mici, pentru un număr mai mare sau mai mic de facultăți în cadrul universității, pentru o organizare matriceală (pe departamente și programe trans-departamentale, cu autonomie financiară și decizională a acestora din urmă) sau, dimpotrivă, pentru o organizare tradițională. Structura va urma strategiei; odată ce și-a stabilit strategia de dezvoltare, orice universitate va putea să-și implementeze acea structură internă care să îi maximizeze șansele de reușită.

Termen: 2009-2010.

10.2 Implementarea sistemului managerial în conducerea universităților

Sistemul colegial de conducere a universităților (= organele de conducere sunt alese prin votul colegilor) se dovedește tot mai perimat. Doar 7 dintre primele 500 de universități din lume continuă să opereze cu o conducere colegială. Sistemul managerial, care are la bază recrutarea top-managementului și o conducere de tip corporatist, se dovedește mult mai capabil să facă față provocărilor cu care se confruntă universitățile în acest moment. Asimilarea paradigmei manageriale va necesita minimum 3-4 ani și trebuie stimulată de către Ministerul Educației și Cercetării.

Termen: 2009-2012.

10.3 Înființarea Centrului Național de Pregătire a Managerilor din Învățământul Superior

Acest centru va fi realizat prin colaborarea Ministerului Educației și Cercetării cu Consiliul Național al Rectorilor și va avea funcția de pregătire managerială nu numai a celor aflați în funcții de conducere, ci și a tuturor universitarilor care consideră managementul academic ca o opțiune de dezvoltare în carieră. În acest fel, se va lărgi substanțial bazinul de recrutare a personalului adecvat pentru middle-managementul (decanate) și topmanagementul (rectorate, agenții și consilii naționale) învățământului superior. Acumularea de know-how în probleme de management și conducere universitară va dinamiza schimbarea.

Centrul va funcționa ca bază de resurse și va asigura asistență managerială pentru conducerele aflate în funcțiune.

Termen: 2009.

11. Finanțarea diferențială și flexibilă a universităților. Creșterea responsabilității publice a instituțiilor de învățământ superior

Argumente

Finanțarea universităților va cuprinde 4 categorii de fonduri:

a) finanțarea de bază (pentru acoperirea costului standard/student);

b) finanțarea complementară (pentru investiții și reparații capitale);

c) resurse proprii (din taxele de studii, activități de cercetare – dezvoltare - inovare, servicii etc.);

d) finanțarea suplimentară (de excelență). Finanțarea suplimentară se acordă din fonduri publice pentru a stimula excelența instituțiilor și a programelor de studii atât din cadrul universităților publice, cât și a celor private.

Finanțarea publică și autonomia universitară incumbă responsabilități sporite pentru instituțiile de învățământ superior. Ministerul Educației și Cercetării trebuie să stabilească un sistem clar de penalizări pentru universitățile cu performanțe slabe, care utilizează ineficient fondurile publice, care au probleme cu calitatea și deontologia profesională.

11.1 Finanțarea flexibilă prin granturi de studiu

Actuala finanțare – finanțarea pe student echivalent – este netransparentă și inflexibilă. Ea nu se bazează pe costurile reale de studiu, iar universitățile nu pot interveni în adaptarea ei la condițiile proprii. În baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, universitățile vor stabili costurile reale încumbrate de studiile pe fiecare domeniu. Ministerul Educației și Cercetării va asigura finanțarea de bază prin granturi de studiu, echivalentul costului mediu per student per domeniu. Granturile de studiu vor fi alocate prioritar spre acele domenii care asigură dezvoltarea sustenabilă a țării, iar, în interiorul domeniului, prioritar celor mai bine plasate programe. În acest fel, statul se va asigura că obține maximum de beneficiu educațional din banul public alocat. Universitățile vor avea dreptul să gestioneze granturile primite, în baza reglementărilor proprii. O universitate care vrea să stimuleze excelența, va putea cumula granturile de studiu, alocând unui student fizic cu performanțe deosebite o sumă mai mare; astfel, programele de excelență vor putea opera cu formații mici de studenți. Alte universități vor putea opta, de pildă, pentru fragmentarea grantului de studiu, oferind șansa unei finanțări, parțiale, pentru mai mulți studenți.

Universitățile vor fi stimulate puternic să reflecteze la reducerea costurilor, orice diferență dintre grantul de studiu și costul real rămânând la dispoziția universității pentru cheltuielile pe care aceasta le consideră necesare.

Finanțarea complementară se acordă numai universităților publice și numai dacă au proiecte viabile de dezvoltare instituțională. Finanțarea se va face pe proiect.

Finanțarea suplimentară se acordă numai programelor de excelență, indiferent dacă sunt realizate în universități publice sau private.

Fondurile obținute din resurse proprii, inclusiv cele de la studenții străini, rămân complet la dispoziția universităților.

Finanțarea se acordă multianual, pe cicluri de studiu. Rezultă o finanțare care face transparente costurile și deciziile universităților, care oferă flexibilitate, predictibilitate și direcționează banii publici cu maximă eficiență.

Termen: 2011.

11.2. Responsabilizarea publică a universităților

Autonomie crescută înseamnă mai multă responsabilitate socială. Legea învățământului superior va stabili responsabilitatea clară a universităților pentru: a) calitatea managementului și calitatea proceselor din cadrul universității (admitere, predare-învățare, cercetare, evaluare etc.); b) gestionarea finanțărilor din bugetul public; c) deontologia profesională; d) drepturile și libertățile studenților. Pentru fiecare dintre aspectele menționate, universitățile vor prezenta anual câte un raport care devine public și se afișează pe site. Prezentarea publică a acestor rapoarte devine o condiție fundamentală de încheiere a contractului instituțional

pentru următorul an bugetar, deci a finanțării viitoare. Legea va trebui să precizeze, de asemenea, sistemul de recompense și sancțiuni prin care Ministerul Educației și Cercetării va stimula responsabilitatea publică a universităților.

Termen: 2009.

12. Asigurarea calității și relevanței învățământului universitar

Argumente

Calitatea și relevanța pentru dezvoltarea personală și pentru economia cunoașterii sunt criteriile fundamentale de consacrare a învățământului superior românesc. Măsurile de asigurare a calității și relevanței trebuie să se desfășoare atât la nivel de sistem, cât și la nivel instituțional.

Acțiuni

12.1 Constituirea Cadrelor Naționale de Calificări din Învățământul Superior

Pentru fiecare program de studiu pe care îl desfășoară, universitățile trebuie să definească riguros calificarea la care duce acesta, în termeni de competențe și rezultate ale învățării. Curriculumul se va stabili astfel încât să maximizeze atingerea calificării, iar ponderea disciplinelor în dobândirea calificării finale se va reflecta în unitățile de credit alocate (ECTS). La nivel național, cadrul calificărilor se va stabili prin colaborarea dintre universități, asociațiile profesionale și angajatori. Calitatea unui program de studiu va fi evaluată în funcție de măsura în care curriculumul duce la formarea calificării dorite. Fiecare program de studiu propus de o universitate trebuie prezentat în mod public, cu specificații care se referă la profilul calificării universitare și la curriculumul de realizare, inclusiv al personalului didactic angajat în realizare. Ministerul Educației și Cercetării va ini-

ția o mișcare academică de reconstrucție curriculară a studiilor de licență. Acest proces va avea în vedere: actualizarea conținuturilor cursurilor și compatibilizarea lor cu resursele de învățare din cele mai performante universități europene și transatlantice, stabilirea unor nulee discipline comune și minime pentru fiecare calificare universitară, modernizarea tehnicilor de examinare a studenților și a examenului final de licență.

Termen: 2010.

12.2. Asigurarea calității masteratelor și doctoratelor

Programele de masterat și doctorat reprezintă principalele puncte slabe ale învățământului superior românesc. Pentru a remedia această situație, Ministerul Educației și Cercetării și universitățile trebuie să întreprindă, de urgență, următoarele acțiuni:

1) Stabilirea statutului profesional al absolventului de masterat (acces la poziții profesionale de înaltă expertiză, salarizare), în raport cu absolventul de licență, printr-inițiativă legislativă comună a Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Muncii;

2) Stabilirea, printr-o hotărâre de guvern, a 4 tipuri de diplomă de masterat: a) master în științe (matematică, științele naturii și științe sociale); b) master în inginerie; c) master în arte (discipline umaniste, artistice și sportive) și d) master profesional (vocațional). Cerințele de admitere, procesul de învățare și dizertația finală pentru obținerea titlului de master vor fi particularizate pentru fiecare tip de masterat;

3) Acreditarea, de către ARACIS, a tuturor universităților care pot desfășura studii de masterat și doctorat. Acreditarea se va face pe domenii de studii, nu pe fiecare masterat/doctorat

în parte, permițând astfel universităților să-și dezvolte flexibil propriile programe de masterat și doctorat. Universitățile neacreditate de către ARACIS pentru studii de masterat și doctorat nu vor avea diplomele recunoscute de către instituțiile statului, cu consecințele salariale și profesionale de rigoare;

4) Finanțarea preferențială a studiilor de masterat în limbi de circulație internațională și a doctoratelor în co-tutelă cu universități de prestigiu din străinătate. Vor fi încurajate, de asemenea, masteratele pe administrarea afacerilor, managementul instituțiilor publice, științe și inginerii avansate;

5) Stabilirea de parteneriate cu agenții economice și asociațiile profesionale pentru realizarea de masterate profesionale, care să răspundă direct cerințelor pieții. Minimum 30% din activitățile masteratelor profesionale trebuie susținute de practicieni experți în domeniul respectiv. Pregătirea personalului didactic și managerial din învățământul preuniversitar trebuie să se facă prioritar prin masterate profesionale.

Termen: 2009-2010.

12.3. Optimizarea funcționării Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)

ARACIS are nevoie de o nouă metodologie centrată pe indicatori de proces și de output, de o formare intensivă a evaluatorilor, de profesionalizarea staff-ului și de dezvoltarea capacității instituționale. Ea trebuie să devină furnizor de asistență și expertiză pentru dezvoltarea mecanismelor de asigurare a calității din interiorul universităților. Un nucleu comun de criterii și indicatori de calitate trebuie de urgență elaborați împreună cu CNCIS, CNFIS,

ACPART ȘI ANCS. Studenții trebuie să devină parteneri cu drepturi egale în ARACIS.

Termen: 2011.

12.4. Promovarea culturii și practicilor antreprenoriale în universități

Universitățile care promovează cultura și practicile antreprenoriale au șanse sporite de adaptare într-o lume tot mai competitivă și globalizată. Stimularea intraprenoriatului și antreprenorialului academic devine un obiectiv major în următoarea perioadă. Printr-o serie de măsuri legislative și financiare, statul va favoriza dezvoltarea periferiei antreprenoriale a universităților (incubatoare de afaceri, spin-off companies) și va constitui un capital de risc pentru finanțarea inițiativelor de valorificare economică a rezultatelor din cercetare – dezvoltare - inovare. La rândul lor, universitățile trebuie să coreleze sistemele de recompensare (salarii, promovări, an sabatic etc.) cu reușitele antreprenoriale (intraprenoriale) ale angajaților. Organizarea matriceală (pe departamente și programe transdepartamentale cu autonomie decizională și financiară) va spori capacitatea universităților de a aborda probleme relevante inter și intra-disciplinare, cu mare impact asupra mediului socioeconomic din afara universității.

Termen: 2012.

13. Reorganizarea sistemului de cercetare-dezvoltare-inovare

Argumente

Performanțele sistemului nostru de cercetare-dezvoltare-inovare sunt modeste în comparație nu numai cu media europeană, ci și cu țările învecinate. Cauzele se leagă, în egală măsură, atât de deficitul de resurse (financiare și umane), cât și de managementul defectuos al cercetării.

Acțiuni

13.1. Evaluarea granturilor de cercetare numai de către cercetători cu rezultate științifice relevante internațional

Evaluarea se va face exclusiv pe baza unor criterii de performanță internațională. Se vor abandona complet practicile de „echivalare”. Statutul de evaluator al unui proiect de cercetare nu poate fi dobândit decât de către cei care au rezultate notabile, confirmate prin publicații și brevete relevante internațional. În acest sens, agențiile responsabile de finanțarea cercetării vor proceda la o selecție riguroasă a evaluatorilor pe bază de criterii comparabile cu cele europene, inclusiv prin includerea de evaluatori din străinătate. La fel va proceda și ARACIS în evaluarea instituțională a calității.

Termen: 2010.

13.2. Reorganizarea sistemului de administrare a cercetării-dezvoltării în două agenții naționale și un Consiliu Național de Politică Științifică (CNPS), după modelul european și din SUA

Cele două agenții – una având ca domeniu cercetarea, cealaltă dezvoltarea-inovarea, vor administra fondurile și implementarea programelor de cercetare. CNPS va stabili planurile cadru și prioritățile activităților de CDI din România.

Termen: 2009.

13.3. Crearea unui mecanism fiscal prin care firmele private să poată dona 2% din impozitul pe profit pentru instituții publice de cercetare

Acest mecanism se inspiră din cel prin care persoanele fizice pot dona 2% din impozitul pe veniturile proprii pentru activități ale organizațiilor non-profit.

Termen: 2010.

13.4. Reducerea fragmentării sistemului de CDI

Patrimoniul instituțiilor publice de CDI alimentare nu trebuie privatizat decât dacă nicio instituție publică de CDI nu și-a exprimat intenția de a prelua respectivul patrimoniu,

într-un interval de 6 luni de la anunțul public al disponibilității pentru preluare.

Termen: 2009.

13.5. Împiedicarea accesului la fonduri publice de cercetare a tuturor persoanelor dovedite că au plagiat, precum și a celor care au gestionat ineficient fondurile de cercetare sau care nu au obținut rezultate semnificative dovedite prin publicații sau brevete

Termen: 2009.

13.6. Transparența totală a finanțării din fonduri publice a activităților de CDI și responsabilitatea publică a directorului de proiect pentru rezultatele proiectului

Acest mecanism va fi dublat de reducerea birocrăției în derularea granturilor de cercetare.

Termen: 2009.

IV. CONDIȚII DE IMPLEMENTARE

Implementarea cu succes a strategiei „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii” impune reunirea a trei condiții de bază: coordonarea acțiunilor de implementare, asumarea strategiei la nivel guvernamental și, respectiv stabilirea unui mecanism de monitorizare.

E nevoie înainte de orice de coordonarea acțiunilor. Măsurile strategice propuse necesită coordonarea riguroasă a mai multor tipuri de acțiuni:

- acțiuni legislative, de elaborare a unui pachet de legi: Legea Educației Permanente – ca lege cadru; Legea Învățământului Preuniversitar; Legea Universităților și Statutul Personalului Didactic;

- acțiuni administrative și de politici publice – de reorganizare a instituțiilor din învățământ și redefinirea relațiilor din interiorul acestora;

- acțiuni de finanțare consistentă a învățământului și cercetării, cu minim 7% din PIB și utilizarea eficientă a fondurilor europene disponibile;

- acțiuni de formare a resurselor umane, pentru a avea garanția că noua legislație va fi aplicată, administrarea sistemului se va optimiza, iar finanțarea va fi folosită cu maximă eficiență și responsabilitate.

Toate aceste acțiuni trebuie demarate concomitent. Ar fi o iluzie să credem că singură schimbarea legilor va eficientiza sistemul sau că o nouă legislație poate fi aplicată de aceleași structuri administrative sau că simpla creștere a finanțării ne va face mai performanți. După cum nicio resursă umană de calitate dar lipsită de instrumente legislative, financiare sau administrative nu poate rezolva gravele probleme ale sistemului. Succesul strategiei propuse depinde fundamental de coordonarea tuturor tipurilor de acțiuni, astfel încât, prin efectul lor cumulat, să producă masa critică necesară restructurării sistemului.

Este nevoie, pe de altă parte, de asumarea strategiei la nivel guvernamental. Lăsat singur, Ministerul Educației și Cercetării nu va putea duce la bun sfârșit implementarea strategiei. Multe dintre măsurile preconizate presupun acțiuni convergente și coordonate din partea mai multor ministere, precum Educație, Muncă, Interne, Finanțe sau Sănătate, ceea ce presupune, în fond, angajarea întregului guvern și a primului ministru. Asumarea strategiei la nivelul guvernului prin persoana primului ministru devine obligatorie pentru succesul implementării ei.

În fine, este nevoie de monitorizare. Președinția sau Parlamentul vor trebui să instituie o comisie de specialitate care să monitorizeze modul în care este implementată strategia, să identifice din timp problemele care ar putea să apară și să propună soluții pentru remedierea acestora. Comisia va prezenta periodic rapoarte independente de monitorizare, care vor fi făcute publice.

Asumată de guvern, implementată ca un tot unitar și monitorizată riguros, strategia propusă ne maximizează șansele de a atinge obiectivele pe care cu toții le dorim. ■

Universitățile vor fi finanțate în baza unor granturi de studio

STRATEGIA

O șansă

Chiar dacă a fost semnată de către toate partidele politice, Strategia Națională pentru Educație naște multe controverse. Destule voci sunt de părere că nu este vorba decât de o altă promisiune electorală, iar șansele ca Strategia să fie implementată sunt extrem de mici. Ca orice inițiativă, și asupra acesteia părerile sunt împărțite. Pe lângă cele pro, foarte multe sunt împotriva.

Prima ruptură de paradigma comunistă

În accepțiunea Asociației Profesionale pentru Educație și Cercetare EDU CER, documentul elaborat de „comisia Miclea” reprezintă „prima ruptură de paradigma comunistă a educației, Strategia având un caracter curajos și inovator, care riscă să tulbure tabieturi și reflexe îndelung exersate. Cu toate acestea, având în vedere că s-a format masa critică necesară reformei, pentru prima dată după 1990 există șansa unei schimbări de curs.

„Documentul are două mari lipsuri și este extrem de etatist, în sensul că totul pare a fi doar de stat. Deși se amintește de învățământul particular, instituțiile care ar trebui să facă evaluarea acestora, implicit acreditarea, sunt doar de stat. Pe lângă toate acestea, era nevoie de o astfel de strategie. Trebuie însă să fie și pusă în

aplicare. Până în martie anul viitor, ar trebui elaborate noile legi și apoi prin procedură de urgență să fie aprobate și să se treacă la treabă. Altfel, totul va rămâne doar o simplă chestiune teoretică”, subliniază profesorul Ștefan Vlaston, președintele Asociației EDU CER.

Pe site-ul asociației respective se face o analiză foarte serioasă a Strategiei. Vă aducem în atenție cele mai importante aspecte sesizate, care lipsesc și ar trebui luate în considerație atunci când Strategia chiar ar trebui implementată.

Școala și piața muncii

Una dintre rupturi, și care nu își găsește rezolvarea nici în Strategie, privește legătura dintre școală și piața muncii. În accepțiunea EDU CER, deși una dintre sintagmele consacrate în domeniul învățământului, și regăsită în toate documentele Uniunii Europene, se referă la „educație și formare profesională”, din Strategie lipsește însăși componenta legată de „formarea profesională”.

„Inadecvarea învățământului preuniversitar la piața muncii constituie principala cauză a lipsei forței de muncă calificate, ce riscă să devină o frână a dezvoltării economice a țării”, se spune în analiza EDU CER.

Tarele Strategiei se referă la următoarele aspecte: ■ Incongruența între structura pe fi-

liere a învățământului preuniversitar și structura posturilor în piața muncii. De exemplu, aproximativ 45 % dintre elevi se pregătesc în filiera teoretică (în Capitală chiar 60 % în clasa a IX-a) în timp ce segmentul aferent pe piața muncii este de doar 15-20 %. În schimb, pentru o ofertă de 80 % de posturi de pe piața muncii în filiera tehnologică se pregătesc doar 30 % din elevi. ■ Din noua structură a ciclurilor de învățământ promovată de Strategie a fost eliminată școala profesională, cea care constituie de altfel principala sursă de forță de muncă ce este calificată la nivelul doi de calificare. Așa se face că, în actuala formulă, toți elevii, indiferent de ruta aleasă – liceu sau ruta progresivă (școala de arte și meserii) – pot obține bacalaureatul și apoi să urmeze studii superioare. La final obțin o diplomă fără acoperire în competențe și cunoștințe. Pe de altă parte, având în vedere datele statistice, în jur de 30-40 % dintre elevi nu au reușite intelectuale să parcurgă curricula de la liceu și apoi să urmeze facultatea. Nu este lipsit de importanță și faptul că destule meserii nici nu ar necesita studii liceale – în construcții (zidar, zugrav, faianțar, fierar-betonist etc.), în servicii publice (bucătar, ospătar, cameristă, coafeză, frizer, confecționar îmbrăcăminte etc.).

„Este grav că niciieri în Strategie nu se vorbește de evaluarea de terță parte, prevăzută în recomandarea EN 45012 a Uniunii Europene. Principala neajuns al sistemului nostru este că nimeni nu dă socoteală de nimic, că la ieșirea din sistem nu există o măsură credibilă a calității serviciilor realizate. Așa cum s-a văzut în ultimii ani, Bacalaureatul și tezele naționale au fost fraudate masiv și astfel sunt imposibile judecățile de valoare asupra calității actorilor și adoptarea măsurilor remediale. Mai concret, ar trebui ca, cel puțin la absolvirea învățământului obligatoriu și la susținerea Bacalaureatului, evaluarea externă prevăzută de lege să fie realizată de agenții din afara sistemului, deci care nu ar fi interesate în ascunderea adevărului, nefiind parte din sistem. De asemenea, rapoartele periodice asupra stării învățământului, realizate de personalități din afara sistemului, recunoscute prin profesionalism, competență și rigoare, ar trebui să devină o regulă”, a conchis președintele EDU CER.

Critici și propuneri

Sintetizând, EDU CER vine cu o serie de critici și propuneri pe marginea Strategiei, pre-

cum: ■ promovarea evaluărilor externe a calității realizate de o terță parte, neimplicată în sistemul educațional; ■ renunțarea la ignorarea în mod nejustificat a formării profesionale din învățământul preuniversitar în raport cu piața muncii; ■ formarea continuă a resursei umane ar trebui privită ca autoformare continuă, cu rezultate spectaculoase dacă este motivată de câștiguri salariale diferențiate de performanță și rezultatele muncii; ■ Strategia nu oferă soluții pentru diminuarea diferențelor dintre învățământul urban și rural; ■ anularea tuturor acreditărilor și a titlurilor universitare și doctorale și reanalizarea lor de către agenții și experți străini; ■ redefinirea autonomiei universitare, care să nu mai fie un paravan în spatele căruia baza materială a statului este folosită în interesele unor manageri „aleși”; ■ privatizarea universităților, exceptându-le pe primele zece dintr-o ierarhie realizată de o agenție externă recunoscută; ■ renunțarea la utopiile de genul „responsabilizării universităților și personalului din învățământ”, echivalentul iluziei „omului nou” din comunism (trebuie să se recunoască și să se admită că oamenii și societatea în ansamblu acționează doar motivați de interese).

Revista „ȘCOALA românească”

www.scoalaromaneasca.ro

NOUTĂȚI ÎN FIECARE ZI

În plus, venim în ajutorul cititorilor cu cinci adrese de email unde fiecare poate să-și spună păsurile și să contribuie în acest fel la dezvoltarea învățământului românesc.

sindicat@scoalaromaneasca.ro

nu ezitați să ne scrieți despre orice problemă legată de sindicat;

paparazzi@scoalaromaneasca.ro

trimiteți poze din școli și noi le vom publica, deveniți fotoreporteri și prindeți instantaneele cele mai bune;

reforma@scoalaromaneasca.ro

aveți ceva de spus, o propunere pentru reformarea educației românești, aici ne puteți scrie. Ideile interesante își vor găsi loc în revistă;

juridic@scoalaromaneasca.ro

suntem aici să te ajutăm, nu ezita să dai un email;

corupție@scoalaromaneasca.ro

te-ai lovit de corupția din învățământ, noi te ajutăm să-ți dai în vileag pe cei care distrug educația.

ȘCOALA
românească

te ajută!

Ai o problemă? Ai ceva de spus?

Vrei să semnalezi o ilegalitate și nu ai unde? Revista

ȘCOALA românească

îți oferă șansa să te exprimi,

să arăți adevărata față

a învățământului românesc.

Scrie-ne pe adresa redacției sau la e-mail:

redactia@scoalaromaneasca.ro.

Împreună vom readuce Învățământul unde îi este locul. Suntem aici ca să te ajutăm!

care nu trebuie

RATATĂ

Reforma stă în mâna actorilor sistemului educațional

Prea multe, în timp scurt

„Strategia este foarte severă. Într-un timp scurt se dorește realizarea a prea multor lucruri. Nu avem nici procedură, nimic, iar din 2009 se dorește să intrăm deja în aplicarea unor componente. Se repetă aceeași greșeală care s-a făcut acum cu salarizarea. Ar fi trebuit să se stabilească un salariu minim la cadrele didactice debutante, să zicem de 1.000 – 1.500 de lei, și restul să se obțină prin negociere, în funcție de performanță, pe baza unor reglementări clare – numărul de elevi olimpici, rezultatele la clasă etc. Sunt multe lipsuri la această Strategie, dar care pot fi corectate. Acum, România are învățământ de calitate doar la oraș. La sate însă avem doar învățământ de subzistență. Se uită că un popor educat nu poate fi sărac. Revenind, ideea care s-a tot propus – calculator în fiecare școală și la fiecare elev – este chiar o prostie. Se uită că unele școli din mediul rural nu au lumină și condiții minime de igienă. Apoi, unii elevi nu au nevoie de calculator, având deja. Concluzionând, categoric că documentul este electoral. În școlile din România, nu putem gândi oțova. Trebuie să facem o reformă la rural, să terminăm cu aspirina și biseptolul și să facem operația. Trebuie să găsim elemente de control și măsură care să fie bine aplicate. Altfel, se pierde timp prețios și nu mai avem vreme la dispoziție. Se poate face reformă și chiar și un pact cu toți factorii de răspundere din învățământ. Trebuie însă să se știe că sistemul educațional își poate reveni doar cu operații radicale. Revenind la învățământul rural, este nevoie de campusuri școlare puternice care să aducă la școală elevii, nu să meargă școala la ei. Nu suntem ca în Finlanda unde, dacă a nins, toți elevii din rural stau acasă și din fața calculatorului li se predau lecțiile prin Internet. Acolo, procentul alocat din PIB pentru învățământ este 17%. La noi trebuie încurajat mersul la școală. Acum, abandonul este foarte mare. Personal, aș impune o lege în care să fie stipulat ca alocația de stat să fie legată de campusul școlar, deci de a merge la școală. Așa s-ar reduce abandonul și nu s-ar mai ajunge ca în unele familii alocația copiilor să fie folosită de adulți, și cei mici chiar să fie exploatați și oprțiți la muncă în gospodărie. Întorcându-mă strict la această strategie semnată, este regretabil că nu a fost cooptat, atunci când s-a trasat, și Consiliul Național al Rectorilor, pe marginea învățământului superior, și alte organisme pentru colegii din

preuniversitar. Trebuia să avem și noi un cuvânt de spus sau, măcar pe viitor, să fim consultați. Altfel, noi acuzăm preuniversitarul că nu ne mai trimite studenți bine pregătiți, dar, în replică, și noi suntem învinuiți că actualele promoții sunt rezultatul nostru. În sensul că în preuniversitar, din cauza salariilor foarte mici acordate debutanților, cadrele didactice nu sunt printre cei mai bine pregătiți. Este laudabil că s-a pornit și s-a semnat această Strategie, dar trebuie mers mai departe să se facă și corecțiile necesare. De exemplu, avem mari probleme cu cercetarea românească, despre care aproape că nu se pomenește. Dacă suntem realști, cu cercetarea românească actuală nu avem ce să facem. Este muribundă. Trebuie să naștem o altă cercetare, care să plece de la beneficiar și să fie și finanțată de către acest segment. Altfel, ajungem să finanțăm proiecte de cercetare care reiau teme cercetate dinainte de 1989 și care nu mai folosesc nimănui, nu au legătură cu realitatea. Ceea ce trebuie să știe guvernării și să țină seama este că o țară educată nu poate fi săracă”, a concluzionat prof. dr. Valentin Nedeff, rectorul Universității din Bacău.

„Nu se poate Oxford peste noapte“

La rândul său, prof. univ. dr. Ion Roșca, rectorul Academiei de Studii Economice București face o scurtă analiză a Strategiei pe care în principiu o consideră un lucru bun, dar cu tente populiste prea accentuate.

„Pentru ca o reformă reală chiar să aibă loc în învățământul din România, trebuie să așteptăm, să avem voință politică și să traducem în practică ceea ce ne propunem. Altfel, așa cum pare acum, Strategia este exclusiv o chestiune cu iz politic și electoral. Evident, Strategia are elementele sale pozitive și negative și, categoric, discutabile. Și când spun discutabile am în vedere modul în care este definit învățământul. În Strategie, învățământul este catalogat ca fiind falimentar, ceea ce nu este deloc adevărat. Învățământul superior, asupra căruia pot să mă pronunț în cunoștință de cauză, este categoric peste media celorlalte domenii din România. Mai trebuie să subliniez faptul că în spatele acestei Strategii se află, fără nici un dubiu, profesorul Miclea, care dorește ca de mâine toți să fim de Oxford. Ceea ce, indiferent de ce dorințe am avea noi toți, nu se poate. Noi nu am reușit să facem lucruri simple și, dacă nu era autonomia

universitară, totul se ducea de râpă. Și aici mă refer la faptul că, de exemplu, noi avem pretenția să facem învățământ în 2008 cu o lege veche de câțiva ani, o lege care nu are incluse nici măcar principiile Bologna. În aceste condiții, ce pretenții să avem, cum să ne și vedem în top 500 sau cu universități de tip Oxford? Personal, mi-ar plăcea să spun că avem voință politică națională să se facă tot ceea ce trebuie. Din păcate nu este chiar așa, iar reforma în educație trebuie să pornească cu însăși componența preșcolară. Strategia este discutabilă și nu văd cine să o aplice. Noi nu am reușit să avem votat și promulgat nici acel pachet de legi privind educația. Ar trebui ca următorul Guvern și viitorul ministru al Educației să-și propună măcar acest lucru în primul an de mandat, anume să avem o lege a învățământului de actualitate”, ne-a declarat rectorul ASE.

Cine implementează strategia?

La fel de neîncredători sunt și studenții, care nu văd cu ochi prea buni Strategia, mai ales implementarea acesteia. Cu toată îngăduința vârstei lor, studenții nu-și mai pun mari speranțe într-o reformă reală a sistemului de învățământ, scepticismul lor fiind legat de faptul că nu prea are cine să pună în practică Strategia respectivă.

„La momentul semnării acordului, era o idee foarte bună și este și acum. Din păcate, nu se vede că s-ar încerca ceva concret. Cel puțin în

momentul de față nu se întrevăd linii de ghidaj și totul se rezumă la planuri și principii enumerate pe hârtie”, ne-a declarat liderul Alianței Naționale a Organizațiilor Studentești din România, singura organizație a studenților care a semnat Pactul pentru Educație, implicit Strategia Națională pentru Educație.

„Din punctul meu de vedere, totul a fost politic și s-a și demonstrat acest lucru. Până acum nu s-a văzut nimic practic. L-au semnat și cei de la Partidul Național Liberal, deci categoric este vorba de un puternic iz electoral. Acum este campanie electorală și nu văd să-și asume cineva răspunderea”, ne-a declarat Gabriel Petrea, liderul Uniunii Naționale a Studenților din România.

Se poate concluziona că, până în momentul în care viitorul guvern nu va înțelege că reformarea sistemului educațional este absolut obligatorie – având în vedere perioada în care trăim, de concurență tot mai mare la nivel european și mondial –, vom continua să fim codași. Și nu doar la nivelul preuniversitar, ci și la cel universitar. Degeaba sunt recunoscute diplomele absolvenților pe sistemul Bologna dacă, la finalul facultății, competențele obținute nu prea au legătură cu piața muncii. Practic, fără o voință politică reală în care să fie privit interesul național al învățământului, totul va rămâne doar o vorbă goală și un morman de hârtii semnate și uitate prin sertare.

► MIRELA DALAIS

Federația Educației Naționale și Credit Europe Bank au o ofertă special gândită doar pentru membrii FEN. Nu mai sta pe gânduri, spune-i liderului tău de sindicat să îți facă și ție un CardAvantaj – grup FEN!

Condiții speciale pentru membrii FEN:

- ◉ Zero taxă de emiter;
- ◉ Zero comision anual de administrare;
- ◉ Plata în rate cu 0% DOBÂNDĂ
- ◉ 0,3% bonus pentru fiecare tranzacție efectuată la partenerii Credit Europe Bank
- ◉ În curând, campanii și oferte speciale pentru credite și alte servicii financiare.

Tel. Verde: 0800 800 700
www.cardavantaj.ro

Credit Europe Bank

Adevăratul sindicat, un **FEN**omen sindical

Nu ești membru de sindicat sau nu ești multumit de cum îți reprezintă interesele actuala organizație din care faci parte?
Sună-ne la tel.: **021/337.11.40** sau **0731.880.209**, trimite-ne un fax: **021/337.01.17** sau dă-ne un email: **office@fen.ro**.

DE CE SĂ ALEGI FEN?

Pentru că FEN este prima organizație sindicală care a vrut să se rupă de vechea gardă comunistă!
Pentru că FEN reprezintă viitorul în sindicalismul din învățământ!

PREZENTARE:

Înființată în martie 1990, Federația Educației Naționale este una dintre cele mai importante organizații sindicale din România, reprezentativă pentru ramura Educație. FEN s-a format de jos în sus, de la nivelul unităților de învățământ și a fost înființată pentru a fi o alternativă la sindicatul național din vremea comunismului. La ora actuală, FEN are peste 40 de organizații județene și peste 47.000 de membri. FEN apără interesele economice, sociale și profesionale ale personalului din sistemul de învățământ atât preuniversitar, cât și superior. Federația este afiliată pe plan național la Confederația Națională Sindicală „Cartel Alfa”, iar pe plan internațional este membră fondatoare a Internaționalei Educației.

MISIUNE:

Suntem o organizație independentă de partidele politice și de organele administrației centrale și locale. Ne-am constituit și funcționăm pentru promovarea și apărarea intereselor economice, sociale și profesionale ale personalului din sistemul educațional. Milităm pentru un învățământ bazat pe calitate și performanță, susținut financiar corespunzător importanței sale strategice. De asemenea, încercăm să venim în întâmpinarea nevoilor membrilor noștri de sindicat. De aceea, avem un departament numit FEN-Plus, prin care asigurăm cele mai bune oferte pentru membrii de sindicat. Noi credem că fiecare copil din România trebuie să aibă acces la un sistem de învățământ performant. Credem că o educație de calitate se bazează în primul rând pe profesori de calitate.

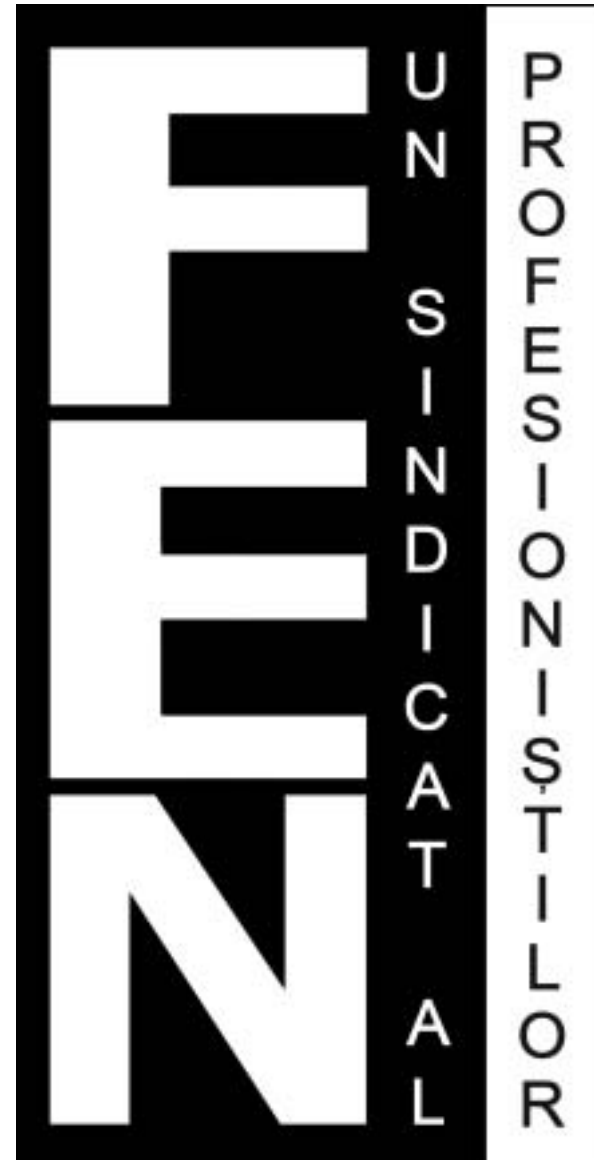
CE OFERIM:

- ▶ Reprezentare profesionistă la nivel național
- ▶ Asistență juridică gratuită
- ▶ Cursuri de perfecționare interne și externe autorizate
- ▶ Carduri și credite preferențiale
- ▶ Asigurări de grup (de viață, medicale)
- ▶ Alternative de petrecere a timpului liber
- ▶ Bilete de odihnă și tratament în țară și în străinătate
- ▶ Bilete de odihnă și tratament acordate prin Ministerul Muncii
- ▶ Abonamente preferențiale în rețeaua Vodafone (comunicarea este foarte importantă și de aceea am încercat să obținem cea mai bună ofertă în funcție de calitate și preț)
- ▶ Posibilitatea publicării unor articole de specialitate și a opiniilor proprii despre învățământ în revista „Școala românească”
- ▶ Revista presei

CE CEREM DE LA MEMBRII NOȘTRI DE SINDICAT:

Fiind o organizație care s-a constituit de jos în sus, adică de la nivelul unităților de învățământ, considerăm că toți cei care facem parte din acest sindicat trebuie să ne apărăm și să ne respectăm reciproc.

Noi toți reprezentăm FEN!

ORGANIZAREA FEN:

CONGRESUL este organul suprem de conducere al federației, legislativul, și se convoacă o dată la cinci ani în sesiune ordinară. La cererea a 2/3 din numărul membrilor Consiliului Național poate fi convocată o sesiune extraordinară a Congresului. Congresul este constituit din delegații desemnați de organizațiile membre în conformitate cu norma de reprezentare stabilită de Biroul Executiv, la propunerea Secretariatului General, care nu poate fi mai mică decât norma de calcul a dreptului de vot în Consiliul Național (1:500).

CONSILIUL NAȚIONAL, între două sesiuni ordinare ale Congresului, este organul de conducere al federației. Consiliul Național are în componența sa membrii Biroului Executiv și președinții organizațiilor județene, zonale și ale municipiului București.

BIROUL EXECUTIV este organul de conducere operativă a federației, executivul, fiind compus din: președinte fondator, președinți executivi, vicepreședinți, secretarul general și secretari executivi.

CONDUCEREA OPERATIVĂ FEN:

Cătălin CROITORU – Președinte fondator

Horia SIMASCHIEVICI – președinte executiv departament universitar

Teodor FÎRȚONEA – președinte executiv departament preuniversitar

Ioan Leon NAROȘI – președinte executiv departament funcționari publici și personal contractual

Constantin CIOSU – Secretar general

DEPARTAMENTE:

Departamentul Învățământ universitar

Departamente învățământ preuniversitar:

- ▶ Învățământ preșcolar și primar
- ▶ Învățământ gimnazial
- ▶ Învățământ liceal și postliceal
- ▶ Învățământ tehnic
- ▶ Învățământ special și protecția copilului
- ▶ Învățământ vocațional și de artă

Departamentul funcționari publici și personal contractual

Departamentul FEN-PLUS

Departamentul Juridic

Departamentul Comunicare

Departament Dezvoltare-Promovare instituțională

Alege **FEN** și nu vei regreta!